Đỗ Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

TỰ DO

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc: PHẠM VIỆT-TUYỀN
Quản nhiệm: KIỀU VĂN-LÂN — Tổng Thư ký toà soạn: LÊ VĂN-TIẾN
Báo-quán: 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521
Năm thứ Mười.—Số 1.814 Thứ Ba 2-4-63 (9 th. 3 (đủ) Quý Mão) Giá 2$

ĐỌC TRONG SỐ NÀY:

- Hy vọng tìm được một giải pháp cho Đại Hàn
- Đảo chánh ở GUATEMALA là để chống Cộng
- Giỗ Tổ Hùng Vương: 10 tháng ba âm lịch.- Giá vé xe buýt tăng.- Mấy vị ra ứng cử Dân biểu Đô thành.- Lễ mãn khoá 17 tại Đà Lạt
- Nhà buôn hãy đề phòng bọn lưu manh mạo nhận Nhân viên Thuế Vụ

ANH CHẬN XÉT một phi cơ Tiệp

(REUTER) 30-3. — Hôm nay, bộ không quân Anh loan tin rằng hôm qua, cảnh sát Anh đã lục soát một phi cơ thuộc công ty hàng không Tiệp khắc trên đường từ Prague đi Cuba trong khi phi cơ này ghé lại Tô cách lan.

Phi cơ Tiệp này được lịnh đáp xuống phi trường Prestwick để khám xem có võ khí hay những dụng cụ chiến tranh khác. Phi cơ chở 45 hành khách Nga, nhưng không có võ khí.

LÍNH ĐI BẮT cóc đàn bà và kéo cả đơn vị đi giết dân!

LÉOPOLDVILLE (UPI) 30-3.— Theo báo «Le Progrès» ở Léopoldville, có 5 người chết và 250 người bị thương khi bọn lính tổ chức một cuộc phá phách trong thành phố để báo thù một người bạn bị giết trong lúc người này toan bắt cóc một phụ nữ, vợ của một thường dân.

Một người lính đi bắt cóc đàn bà, đã bị dân đánh nhừ tử rồi chết. Để báo thù, những binh sĩ trú đóng gần đó đã bao vây hải cảng Boma, phá phách nhà cửa và đánh đập mọi người ngoài đường.

Nhân dân đã chống cự lại và cuộc ẩu đả kéo dài tới quá nửa đêm. Không có người da trắng nào trong vụ này.

Đài phát thanh Léopoldville nói rằng viên chỉ huy trưởng đồn trú phòng ở Boma đã ra lịnh cho binh sĩ bắn vào đám thường dân. Quốc hội vẫn thường được thông báo có nhiều vụ bắt cóc và trộm cướp xảy ra ở Congo.

An Giê Ri chuẩn bị giúp ANGOLA chống lại HÒA-LAN

(AFP) 30-9. — Trong một tuyên ngôn dành cho tuần báo «Jeune Afrique» của Tunisie Thủ tướng Ben Bella nói: Algérie sẽ cố gắng lợi dụng cơ hội mở hội nghị Addis Abeba để nêu ra vấn đề Angola».

Ông nói thêm: «Tại hội nghị, chúng tôi sẽ vận động quyết định những biện pháp cụ thể tẩy chay Bồ Đào nha viện trợ vật chất cho Angola vì đó là những điều rất quan trọng rất cần yếu.»

Quốc Hội tính giảm VIỆN TRỢ MỸ RẤT NHIỀU

(AFP) 31-3.— Đến thứ ba, tổng thống Kennedy sẽ chuyển lên quốc hội thông điệp về viện trợ Mỹ và thông điệp này sẽ là một trong các vấn đề được bàn cãi sôi nổi trong khóa họp hội nghị sắp tới.

Chủ tịch ủy ban ngân sách quốc hội Otto Passman đã lên tiếng yêu cầu rút ngân khoản dự liệu 4.900 triệu xuống còn 2.500 triệu. Trong các giới nghị viện, có người cho rằng ngoại viện quá nặng đối với ngân sách Mỹ trong khi vàng vẫn tiếp tục ra ngoài nước và quan thuế biểu của thị trường chung làm thiệt thòi cho một vài hạng nông phẩm Mỹ.

Mặt khác, chính phủ Mỹ vẫn cương quyết bảo vệ các chương trình đưa ra.

ĐẢO CHÁNH Ở GUATEMALA

Tổng Thống Fuentes (bị tố cáo nhân nhượng với Cộng Sản) đã đầu hàng khi chiến xa tiến vào Phủ Tổng Thống.

Đại tá Azurdias lên nắm quyền, đàn áp Cộng Sản và ngăn các cuộc phá rối của phe Cộng

Đảo chánh

(REUTER) 31-3— Hôm nay, quân đội Guatemala loan báo nắm chính quyền thay thế chính phủ Cộng hòa. Thông cáo chính thức loan tin hoãn thi hành hiến pháp cho đến khi nào tình hình yên tịnh trở lại.

Thông cáo nói rõ: đại tá Alfredo Enrique Peralta Azurdias, bộ trưởng quốc phòng với tư cách sĩ quan cao cấp nhất trong quân đội sẽ đảm nhận những quyền hành pháp và lập pháp.

Trước đó, chính phủ ra lịnh đóng cửa phi trường và khuyên dân chúng ở lại nhà trong khi cựu tổng thống Juan Jose Arevalo thiên Cộng trở về Guatemala. Đồng thời, bộ quốc phòng công bố một thông cáo loan tin khám phá một kế hoạch phá hoại và gây rối trọng lớn. Nhưng quân đội ngay sau đó đã nắm quyền.

Thông cáo chính thức loan báo rằng khi thuận tiện sẽ có có một sắc lịnh ban hành một hiến chương chính phủ lâm thời để bảo đảm nhân quyền cần thiết. Quốc hội đã bị giải tán.

Chánh sách diệt Cộng

Tân chính phủ tuyên ngôn tôn trọng mọi thỏa ước quốc tế và nghiêm cấm cộng sản hoạt động trong nước.

Mọi công dân Guatemala được yêu cầu cộng tác trong việc thiết lập một hệ thống chính phủ căn cứ vào những nguyên tắc dân chủ thực sự và diệt trừ cộng sản ở Guatemala.

Quân đội cho rằng cộng sản đột nhập một cách đáng lo ngại vì sự dễ dãi của chính phủ đối với các nhà lãnh đạo Cộng sản.

Quân đội cũng tố cáo rằng những giải pháp dân chủ cho các vấn đề trong nước đã không thực hiện được vì các phần tử thân cộng muốn thay đổi hệ thống bảo đảm quyền tự do.

Tuyên ngôn của tân tổng thống

Hôm nay, đại tá Enrique Peralta Azurdias, bộ trưởng quốc phòng, vừa đảm nhận các quyền hành pháp và lập pháp ở Guatemala, tuyên bố: «Quân đội đã lật đổ tổng thống Fuentes vì ông chịu trách nhiệm trong việc đưa xứ sở đến vực nội chiến». Đại tá nói thêm:

«Tổng thống Fuentes đã qui hàng sau một cuộc kháng cự ngắn của vệ binh tổng thống phủ, một chiến xa phá cửa tổng thống phủ và chạy vào trong.

«Chính Fuentes đã giúp cho cựu tổng thống thân Cộng Arevalo vào nước dễ dàng. Arevalo hiện bị truy nã ráo riết.

«Tân chế độ sẽ bảo đảm nền dân chủ trong nước và sẽ ngăn cản cộng sản nắm chính quyền. Ngoài ra, sẽ trừ nạn tham nhũng trong chánh quyền.

ĐÀI MỸ. — Tuyên ngôn của quân đội nói rằng, cuộc đảo chánh rất cần thiết, bởi lẽ sự tha thứ và tự mãn của chính phủ đối với cộng sản sẽ đưa Guatemala đến gần một cuộc tranh chấp nội bộ.

Hiện sở cảnh sát ở Guatemala đã được lệnh tập nã cựu tổng thống Arevalo và nếu bắt được, ông sẽ bị buộc tội là đã âm mưu một cuộc phục kích hồi năm 1950 làm thiệt mạng một tướng lãnh quân đội.

Quân đội tuyên bố rằng «Khi cơ hội đưa đến, chính phủ sẽ ban hành một qui luật tạm thời để đảm bảo quyền hạn căn bản của tất cả mọi công dân».

Quân đội không tuân theo một tham vọng cá nhân nào, nhưng muốn tạo ra một bầu không khí của nền dân chủ kiến hiệu để đến một lúc thuận tiện nào đó dân chúng có thể tự do bầu một nhà lãnh đạo. Tất cả các thỏa ước cũ, nhất là liên quan đến sự đoàn kết Mỹ châu đều được tôn trọng.

NHỮNG VỊ NÀO ứng cử Dân biểu đơn vị I Saigon?

SAIGON.— Một nguồn tin thông thạo cho biết luật sư Lê trọng Nghĩa và Bác sĩ Hoàng văn Đức sẽ ra ứng cử tại đơn vị I Đô Thành Saigon để thay luật sư Đỗ mạnh Quát, Dân biểu đơn vị I vừa mệnh chung. Chúng tôi loan tin này với sự dè dặt thường lệ.

TỔNG THỐNG chủ toạ lễ mãn khoá sinh viên sĩ quan hiện dịch 17 trường Võ bị Quốc gia Đàlạt

ĐÀ LẠT.— Ngày 30-3, Tổng Thống Việt Nam Cộng Hòa đã chủ tọa lễ mãn khóa Sinh viên Sĩ quan hiện dịch 17 Trường Võ Bị Quốc Gia. Khóa 17 gồm 180 Sinh viên Sĩ quan mãn khóa.

Thành lập đến nay đã được 15 năm, Trường Võ bị Liên quân đã đào tạo được gần 4.000 sĩ quan. Hiện nay trường do Trung tá Trần Ngọc Huyến làm Chỉ huy trưởng.

CHIÊU HỒI

- 675 V. C. xin quy thuận trong 1 tháng rưỡi vừa qua

SAIGON.— Theo thông tin viên V X thì tại các tỉnh đã có thêm 297 Việt cộng đã hưởng ứng chiến dịch chiêu hồi trở về thôn ấp ngoài VTX đã lần lượt loan trước đây từ trung tuần tháng 2-63 là

(Xem tiếp 4 trang 4)

TIN CHIẾN SỰ GIỜ CHÓT

V.C. phục kích ở Hoà Đa ở phía bắc Phan Thiết trưa thứ bảy

- Một đơn vị Bảo An thiệt 28 tử trận, mất 2 mọt chê 60 ly 2 đại liên 9 trung liên và một số súng cá nhân.
- Một tiểu đoàn V.C. đang bị vây chặt ở chân núi Cô Tô (An Giang) Đại đội 84 của V. C. bị tiêu diệt ở chân núi.

SAIGON.—Hồi 10g. sáng 1-4-63 Tổng Nha Thông tin cho biết ngày 30-3 vào lúc 13g10, 1 đơn vị Bảo An di chuyển từ Phanthiết tới Hoà Đa đã bị V.C. phục kích tại 32 cs Đông Bắc Phanthiết Bảo an bị 28 binh sĩ tử thương, 21 bị thương, 4 mất tích mất 2 mọt chê 60 ly, 2 đại liên 30, 9 trung liên B A R. một số súng cá nhân, 6 radio, 3 xe G M C bị hư. VC 1 chết tại chỗ. Liền sau đó lực lượng tiếp khu cho quân tới tiếp cứu và truy kích phối hợp với không quân. Kết quả 3 xe bò ngụy trang của VC bị oanh kích phá hủy, một số VC khác chết và bị thương.

Cũng theo nguồn tin Tổng Nha Thông Tin 1 giờ đêm 30-3, 1 tiểu đội Dân vệ bị 1 Trung đội VC phục kích tại 7 cs bắc Xuân Lộc. 2 Dân vệ chết, 2 bị thương, mất 3 súng.

Ngoài ra ngày 31-3 hồi 19g45, 1 đơn vị Dân vệ bị VC phục kích tại 8cs Tây Mỹ Tho. 1 Dân vệ chết, 3 bị thương 1 số võ khí bị mất. Bảo An tới tiếp viện chạm súng với VC tại 5cs TB Mỹ Tho. Bảo an bị 1 chết, 6 bị thương, mất 2 súng. VC 15 chết.

300 V.C. bị vây nhặt ở núi Cô Tô

LONG XUYÊN.— Lực lượng an ninh quận Tri Tôn (An Giang) sáng 27-3, đã hạ 10 tên VC bỏ xác tại trận ở một địa điểm thuộc xã Ô Lâm quận này, cách tỉnh lỵ Long Xuyên 50 cây số về hướng Tây.

Nguyên vào sáng nói trên, lực lượng an ninh quận, được tin mật báo có một toán lối 50 Việt Cộng võ trang vừa di chuyển đến xã An Túc, phía Bắc xã Ô Lâm, liền tức khắc mở cuộc hành quân, chia thành 3 cánh, tiến đến bao vây địch. Cuộc chạm súng xảy ra dưới chân núi Cô Tô phía Nam và kéo dài gần 1 tiếng đồng hồ.

Ngoài ra, lực lượng an ninh quận Tri Tôn còn phá hủy 1 công binh xưởng và nhiều cơ sở quân nhu của địch tại một khu của chúng ở phía Nam xã An Túc. Phía lực lượng an ninh quận Tri Tôn, 2 chiến sĩ bị thương nhẹ.

Suốt 2 ngày 25, 29-3 lực lượng quận Tri Tôn có Không quân yểm trợ đã bao vây đại đội 84 Việt cộng tại chân núi Cô Tô. Theo kết quả mới nhất, đại đội 84 Việt cộng bị Không quân xạ kích thiệt hại nặng nề nay chưa biết rõ con số. Nguồn tin đáng tin cậy cho biết quân địch trên núi có đến 300 người. Cuộc bao vây núi Cô Tô vẫn đang tiếp diễn. (VTX)

2 đại đội VC đánh 1 điểm tựa ACL

QUẢN LONG— Bảo an và Dân vệ điểm tựa Ấp chiến lược Tân Hưng Đông, quận Cái Nước, cách

(Xem tiếp 3 trang 4)

LẬP TRƯỜNG

Chỉ vì không có đủ tài liệu, tin tức...

Vấn đề tài chánh tuy không mấy vang dội như các vấn đề chánh trị (*thật ra nó mơ hồ và bao gồm đủ mọi lãnh vực!*), quân sự ... song luôn luôn là vấn đề dễ đem lại uy tín cũng như rất dễ gây công kích, dễ gây tai tiếng cho một chánh phủ trong dư luận quốc nội. Dĩ nhiên trong dư luận quốc nội của một nước nào đó, chớ ít có tiếng vang rộng rãi ở bên ngoài, bởi vì thường tình ai cũng xem đó là chuyện riêng của dân tộc ấy, nên ra vẻ giữ kẽ không muốn xen vào. Đâu có như vấn đề một chủ trương chánh trị, nên vì bênh vực cho lý tưởng, hoặc nữa đâu có như vấn đề bành trướng hay uy hiếp về quân sự, nên vì lý do tự bảo vệ và an ninh chung cho thế giới, mà phải lên tiếng, hoặc cụ thể đối phó, dù cho có mang tiếng là phạm đến chủ quyền của nước khác! Nhưng thật ra, sự giữ kẽ không muốn lớn tiếng xen vào những chủ trương đối chọi về tài chánh trong một nước chỉ là cố ý và giả dối, vì không thiếu gì người ở bên ngoài cảm thấy rõ ràng có liên hệ cần chăm chú theo dõi, hoặc ngấm ngầm can thiệp.

Vì vậy trước những luồng dư luận công kích về chính sách tài chánh của một quốc gia liên hệ đến một vài vấn đề, như vấn đề viện trợ, tưởng không nên giữ kẽ mà cần phải bàn đến. Về viện trợ cho các nước, Hoa Kỳ đã cử nhiều phái đoàn điều tra, và đã công bố không thiếu gì báo cáo sôi nổi.

Gần đây nhất là phúc trình của phái đoàn L.Clay (1). Đồng thời, ở Pháp (2) những lời công kích của nguyên ngoại trưởng Georges Bonnet viết trên báo là «*Quốc gia (Pháp) đã chi tiêu làm bậy làm bạ*». (*L'Etat dépense à tort et à travers*). Rồi nhắc đến lời đại sứ Pháp ở Hoa kỳ nêu cao địa vị của Pháp trong số các quốc gia cung cấp viện trợ, ô. G. Bonnet nghĩ rằng không thể cứ tiếp tục như vậy, quốc gia (Pháp) không thể làm những cuộc chi phí huy hoàng ấy. (Tin AFP-24-3.)

O

Nhiều lời công kích về việc cấp viện trợ và xử dụng viện trợ có thể là hữu lý, Nhưng xem những ngân khoản viện trợ là những món chi huy hoắc, hoặc không đem các khoản viện trợ ra chỗ sáng rõ, rồi mượn đó nhập nhèm để

(Xem tiếp 1 trang 4)

(1) *Xem tin Tự Do số 1.808 ngày 26-3-63, trang nhất.*

(2) *Mấy nước Tây Âu, đặc biệt ba nước Tây Đức, Anh và Pháp, đã phục hưng được nền thịnh vượng mau chóng; và từ địa vị «nhận viện trợ kinh tế» (của Hoa Kỳ), họ đã càng ngày càng bước vào địa vị (cung cấp viện trợ) cho nhiều nước kém mở mang. Sự đóng góp viện trợ của mấy nước này đã rất đáng qui ao đáng kể, tuy Hoa Kỳ vẫn luôn luôn kêu gọi họ cố gắng viện trợ hơn nữa để làm bớt gánh nặng đóng góp của Hoa Kỳ, vì tuy vẫn còn là những con số rất khiêm tốn trước nhu cầu cấp thiết của phần lớn các dân tộc kém mở mang đương cần được giúp đỡ để phát triển.*

Hội nghị giữa Pak chung Hi và lãnh tụ đối lập Yun Po Sun: có hy vọng tìm ra giải pháp dung hoà

- Mỹ quản thúc các lãnh tụ đã tấn công chế độ Castro.

Đại Hàn: hy vọng

(AFP) 31-3.— Sau một cuộc hội đàm 2 tiếng đồng hồ với tướng Pak Chung Hi, các lãnh tụ đối lập cho hay có hy vọng giàn xếp xong cuộc khủng hoảng chính trị ở Đại Hàn.

Trong cuộc hội đàm thứ hai giữa tướng Pak Chung Hi và ông Yun Posun cùng quyền cựu thủ tướng Huh Chung, tướng Pak dường như đã đưa ra mấy đề nghị thỏa hiệp (dung hòa giữa hai lập trường).

Có lẽ sẽ có một cuộc hội đàm thứ ba vào sáng mai và cuộc hội đàm này sẽ có tính cách quyết định.

Mỹ quản thúc các lãnh tụ chống Castro

(AFP) 31-5. — Sở di trú Mỹ hôm qua đã cho quản thúc tại Florida các lãnh đạo chính của các tổ chức chống Castro bị trách nhiệm về những vụ biệt kích Cuba tấn công mới đây ở bờ biển Cuba. (sau vụ tàu Nga Bakou bị bắn, lại có thêm vụ tấn công thứ 2 nữa). Đó là: tổng thư ký «Mặt trận quốc gia Escambray» và Antonio Veciana trong nhóm «Alpha 66». Trong trường hợp vi phạm các người bị nhắm trong quyết định của Mỹ có thể bị phạt 5.000 Mỹ kim và bị tù tối đa 5 năm.

Castro bị mưu sát hụt

(AFP) 31-3.— Một phát ngôn viên của «Hội đồng cách mạng Cuba» cho hay hôm 9-3 Castro đã thoát khỏi một vụ mưu sát nhưng có nhiều người chết và bị thương.

Phát ngôn viên cho biết thêm 6 thanh niên vận quân phục Cuba dự vào cuộc mưu sát này ở thành phố Villamarista, gần Havana nơi Castro vẫn hay tới vào ngày thứ bảy đánh bài.

30 tháng 4 hạn cuối cùng nộp thuế lưu hành xe hơi và xe máy dầu

Nha Tổng Giám đốc Thuế vụ vừa ra thông cáo cho biết: kỳ hạn cuối cùng nạp thuế lưu hành xe tự động năm 1963 là ngày 30-4-1963.

Sau ngày 30-4-1963 sẽ có những cuộc kiểm soát thuế lưu hành. Những xe bắt gặp chưa nạp thuế phải trả thêm một số tiền phạt bằng một lần số thuế phải đóng.

Quý vị chủ xe nên đến khai nạp gấp thuế lưu hành xe tự động, trước kỳ hạn nói trên, tại các Ty Thuế Doanh Nghiệp Đô Thành, Ty Thuế Gián thâu Công Quản hay Ty Thuế vụ hỗn hợp Tỉnh.

Lúc khai nạp thuế, xin nhớ trình thẻ xanh (thẻ chủ quyền) chiếc xe và biên lai nạp thuế năm 1962.

Một Thiếu tá Mỹ BỊ THƯƠNG NHẸ tại Rạch Giá

SAIGON.— Theo nguồn tin quân sự Mỹ, 1 Thiếu tá Mỹ đã bị thương nhẹ hôm thứ bảy 30-3 vừa qua, trong khi chiếc máy bay chở Thiếu Tá bị trúng đạn của Việt Cộng ở dưới đất bắn lên, tại địa điểm cách Rạch Giá lối 50 cây số về phía Bắc. Thiếu Tá Mỹ nói trên đã đi trên máy bay này để quan sát một cuộc hành quân. Thương tích của Thiếu Tá không có gì trầm trọng.

BUỔI NÓI CHUYỆN CỦA NHÀ VĂN HIẾU CHÂN

Hồi 10g. sáng ngày chủ nhật 31-3-63 vừa qua tại trường Quốc Gia Âm Nhạc và Kịch Nghệ đường Nguyễn Du trung tâm Văn Bút Quốc Tế tại Việt Nam đã tổ chức một cuộc nói chuyện diễn giả là nhà văn Hiếu Chân, bản báo Ký Giả, đồng thời cũng là sáng lập viên của trung tâm Văn bút tại V.N. Sau lời giới thiệu của kịch tác gia Vi huyền Đắc, phó chủ tịch trung tâm Văn Bút, trong 1 giờ 30 phút ông Hiếu Chân đã thuyết trình về sức hấp dẫn của tiểu thuyết, và lịch trình phát triển của bộ môn tiểu thuyết tại Trung Quốc qua các thời đại, từ thời Xuân Thu đến các triều Minh, Thanh Ông đã khảo chứng và đối chiếu những nhân vật tiểu thuyết với sự thực lịch sử qua mấy tác phẩm nổi tiếng nhất như Thủy Hử, Kim Bình Mai, Liêu Trai Chí Dị, Tam Quốc Chí rồi cuối cùng ông phân tích giá trị của cuốn Nho Lâm Ngoại Sử mà ông cho là tác phẩm có giá trị nhất trong kho tàng tiểu thuyết nhân loại (theo lời các nhà phê bình văn học Tây phương). Còn điểm đáng chú trọng là những điều khảo cứu của diễn giả về nguồn gốc Đoạn Trường Tân Thanh của Nguyễn Du: Theo ông Hiếu Chân thì *Kim Vân Kiều truyện* của Thanh Tâm tài nhân (cái tên này ông nghi không phải là tên tác giả) không phải là cuốn truyện đầu tiên và duy nhất kể lại cuộc đời Thúy Kiều: muốn tìm nguồn gốc Đoạn Trường Tân Thanh phải tìm đọc kịch bản «*Ngọc Thăng Thiên kịch*» của Từ Văn Trường đời Minh, kịch bản này trong tập Tứ Thanh Viên của họ Từ. Trong suốt một tiếng rưỡi đồng hồ diễn giả đã lôi cuốn một số thính giả đông chưa từng thấy qua các cuộc nói chuyện trở về trước tại trường Quốc Gia Âm Nhạc. Trong số thính giả người ta nhận thấy nhiều vị lão thành, tu sĩ, giáo sư các bạn sinh viên, học sinh và rất đông nhân vật trong giới văn học.

GIỖ TỔ Hùng Vương

SAIGON.- Ủy Ban tổ chức ngày Giỗ Tổ Hùng Vương cho biết lễ kỷ niệm Đức Quốc Tổ Hùng Vương năm nay sẽ được tổ chức trong hai ngày 9 và 10 tháng 3 Âm lịch, tức ngày 2 và 3 tháng 4 năm 1963 tại đền thờ Đức Trần hưng Đạo, số 36 đường Hiền Vương Saigon. Chương trình cuộc lễ như sau:

Ngày 2-4-1963- 16giờ: Tế cáo yết
Ngày 3-4-1963- 9giờ: Chính lễ
16giờ: Tế Nữ quan
21 giờ: Bế mạc.

THẮC MẮC và KHIẾU NẠI

Xin cho xe đổ rác làm việc về đêm

PHAN THIẾT. — Cách đây không lâu, đồng bào ở hai bên các đường phố chính trong thị xã Phan Thiết đã lấy làm bực mình trước việc Sở Vệ sinh cho xe bò rác đi đổ vào những buổi chiều khoảng từ 17g.

Đây là một việc khác hẳn với thông lệ được áp dụng từ trước: xe bò rác vẫn đổ vào ban đêm khoảng 22g.

Việc đổ rác vào buổi chiều này làm trở ngại cho phần đông tư gia thương mại ở châu thành tỉnh lỵ bằng cách không ai dám đem «chưng» những thùng rác của nhà mình ra trước đường phố mất vẻ thẩm mỹ nhất lại là những buổi chiều trời mát, khách nhàn du thường đi hóng gió và tai hại hơn nữa là mỗi khi thùng rác được đổ lên xe thì bao nhiêu là thứ rác nhẹ bay tứ tung, làm mất cả vệ sinh chung.

Mong rằng Sở Vệ sinh Phan Thiết lưu ý cho xe bò đổ rác vào những buổi tối như từ trước.

DÂN PHỐ

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Một cơn chính biến nữa

Quân đội đã nắm quyền ở Guatemala.

Guatemala là một nước nhỏ ở Trung Mỹ, ngay phía nam Mễ tây Cơ dân số được 4 triệu. Trong số những nước ở Trung và Nam Mỹ, xứ Guatemala là xứ yếu nhất trong cuộc chiến đấu chống Cộng, hay nói một cách khác, là xứ dễ bị Cộng sản áp đảo nhất. Ở đây, C.S. lung lạc được một phần dân chúng, và thành lập được những đơn vị chiến đấu, phá hoại — cứ lâu lâu lại nổi dậy một lần để phá rối lung tung. Lần nổi dậy sau cùng vừa xảy ra trong tuần lễ trước, có tính cách trầm trọng đặc biệt, vì mấy lý do:

1.— Ngày bầu cử Tổng thống gần kề, Cộng sản phải làm hết sức để áp đảo tinh thần dân chúng, và để cho ứng cử viên thân Cộng được bầu.

2.— Cộng sản Guatemala tiếp nhận được nhiều võ khí của Cuba và Nga gởi tới, từ căn cứ ở Cuba.

Trong cuộc chống Cộng, lực lượng chánh yếu của Guatemala chính là quân đội. Chính là đứng trước cuộc áp đảo cuối cùng của Cộng sản vài ít ngày trước cuộc bầu cử Tổng thống, mà quân đội phải nắm chánh quyền. Trong biến cố này, mục đích chính không phải là lật đổ một chế độ hiện hữu, mà là để sắp đặt một thế chống Cộng hữu hiệu: hiến pháp dân chủ đã được tạm treo, cuộc bầu cử Tổng thống được đình hoãn, và từ nay là quân đội đảm lãnh công việc diệt Cộng... quân đội sẽ thi hành mọi biện pháp để diệt Cộng, đến lúc nào diệt xong Cộng sản rồi, mới lại mở đường cho một cuộc bầu cử và cho việc thành lập một chánh phủ dân chủ...

Tân chánh phủ quân nhân đó sẽ chỉ có ý nghĩa nếu diệt được Cộng sản và cấp tốc tạo ra các điều kiện để cho một chế độ dân chủ thật sự có thể ra đời mà không sợ Cộng sản quấy nhiễu. Làm khác đi, là tân chánh phủ đó sẽ làm sai nhiệm vụ lịch sử.

NHÀ BUÔN hãy đề phòng bọn lưu manh giả danh nhân viên Thuế Vụ

SAIGON. — Nha Tổng Giám Đốc Thuế Vụ vừa ra Thông cáo để các Công, Thương, Kỹ Nghệ Gia tại Đô Thành được rõ về việc một số người giả danh nhân viên Nha này để đi lừa gạt. Thông cáo nói:

• Vừa đây, tại vùng Cholon có kẻ lưu manh tự xưng là nhân viên Thuế Vụ đến một vài cửa hàng đòi xem thẻ Môn bài 1962 rồi giàn xếp nhận tiền, hứa hẹn nạp thuế dùm và đổi Môn bài khác với giá đặc biệt giảm hạ.

•Nhân viên Thuế vụ không bao giờ được phép lãnh tiền của người thọ thuế để nạp thuế môn bài dùm, vậy xin các Công, Thương, Kỹ nghệ gia lưu ý gặp trường hợp gian trá trên, báo ngay cho Tổng Nha Thuế Vụ, số 85 Đại lộ Hàm Nghi Saigon (Điện thoại 20.505) hoặc cơ quan Cảnh sát, Hiến binh gần nhất».

ĐỌC TỰA BÁO LIBERTA GIẢNG CHỮ PESTIS

— PESTÍS tức là PESTE-TÍ-SÍU — một dịch hạch có một hai người bị mắc thôi.

Tin Toà án

1 xe vận tải cho 2 người mướn lấy tiền thế chân

SAIGON.— Sáng vừa qua, toà khang cáo tiểu hình đã phúc xử một vụ lấy tiền thế chân của người thuê xe được lưu ý như sau:

Ngày 14-1-1961, ông Phạm văn Dung có thuê của ông Lê văn Khanh, một chiếc xe vận tải số NLF 59 mỗi tháng 16.000đ và theo giao kết thì ông Khanh phải trả lại tiền [illegible] khi ông Dung thôi không thuê nữa.

Cùng vào ngày [illegible], ông Dung lấy xe chở thuê một số hàng từ Saigon ra Phan Rang nhưng khi đến cây số 6 gần Phan thiết thì xe hỏng nên ông Dung lại phải thuê xe khác chở hàng và giao xe lại cho ông Khanh sửa chữa. Lúc sửa chữa xong, ông Khanh chẳng những không giao cho ông Dung tới nhận xe mà còn đem cho một người khác thuê.

Vì vậy ông Dung vô đơn kiện ông Khanh. Một vụ xử tòa tiểu hình ngày 17-5-62 đã tha bổng ông Khanh về tội sang đoạt và tuyên bố vô thẩm quyền lợi dân sự nên ông Dung đã kháng cáo bản án trên. Tòa thượng thẩm chỉ xử lại về quyền lợi dân sự, xác nhận bị can có phạm tội lường gạt chứ không phải tội sang đoạt. Tòa không xử định hình phạt vì không có sự kháng cáo của công tố viện, nhưng bị can Lê văn Khanh phải trả cho Phạm văn Dung 35.000đ. thiệt hại.

TIN ĐẶC BIỆT CỦA TỰ DO

Loại trừ những người chống lại đảng bằng cách cắt phần ăn hàng ngày

Biện pháp kiểm soát mới ở Hà Nội: Sổ mua hàng cho mỗi gia đình

Tin của CÔ THẦN
Phụ trách trưởng hệ thống thông tin của TỰ DO tại miền Bắc vĩ tuyến 17

Nhà cầm quyền cộng sản ở Hà Nội vừa thông báo trong tháng 2 vừa qua việc cấp Sổ mua hàng cho từng gia đình cư ngụ trong nội thành Hà Nội và các thị trấn Gia Lâm, Yên Viên và Văn Điển. Chỉ những gia đình có đăng ký chính thức tại khu phố mình ở mới được cấp Sổ mua hàng. Khác với Sổ Gia đình do cơ quan hành chính cấp, Sổ mua hàng do Sở Thương nghiệp cấp và chỉ dùng để kiểm soát việc mua những thực phẩm và hàng hóa do chính phủ bán ra từng kỳ và từng tháng.

Trong sổ có ghi rõ tên và địa chỉ người chủ gia đình, tên từng người trong gia đình và phân rõ loại tuổi, nam, nữ, để tiện theo dõi.

Sổ có chữ ký và dấu của cơ quan lập phiếu ở từng khu phố. Sổ dùng cho cả năm và do khu phố bao cấp thì chỉ được mua thực phẩm và hàng hóa tại những cửa hàng của chính phủ ông khu phố ấy.

Trong ở có những tờ phiếu kiểm soát. Mỗi phiếu chia làm nhiều ô, chỉ số từng tháng hoặc từng kỳ được mua. Mỗi ô có ghi số suất được mua. Phiếu thực phẩm là quan trọng nhất và có 4 màu: đỏ, vàng, xanh, trắng, mỗi màu dùng cho một kỳ phân phối. Phiếu thực phẩm mỗi tháng chia làm từ ô nhỏ. Trong ô đã quy định được mua hàng gì thì chỉ được mua loại ấy (gạo, thịt, đường v.v.) Những ô còn lại sẽ dùng khi chính phủ có bán loại hàng gì thêm thì dùng.

(Xem tiếp 2 trang 4)

NHO LÂM NGOẠI SỬ

Nguyên tác của **NGÔ KÍNH TỬ**
Bản dịch của **NGUYỄN HOẠT**

344 NHO LÂM NGOẠI SỬ

Bà mẹ và người chị dâu ngồi ngay dưới chân thái công. Lúc tìm đến người anh thì không biết gã đã trốn chỗ nào rồi. Đám cháy bốc lên oanh oanh liệt liệt, tiếng lửa phừn phựt răng rắc. Lửa biến cả một bầu trời thành một màu đỏ rực, ngọn lửa nhảy múa như con rồng vàng uốn khúc. Trong chốn thôn xóm mà đã thất hỏa thì không còn biết phép nào mà cứu vì nước đã hiếm mà lại ở xa; bởi thế đám cháy lan ra bốc cao cho đến nửa đêm mới dần dần tắt. Các sân gạch phơi thóc đã biến thành than đen, hơi nóng của lửa hãy còn bốc lên phừng phừng tất cả nhà cửa của dân thôn đều đã biến thành những khoảng trống. Khuông Siêu Nhân không còn biết tìm chỗ nào để tạm trú liền hướng về phía thôn nam tính chuyện đi ra đường cái tìm đến một ngôi chùa của một vị hòa thượng để xin ở nhờ.

Nghĩ thế chàng liền tự mình cõng cha già và bảo chị dâu đỡ mẹ thất thểu đi đến cổng chùa. Ông sư từ trong chùa đi ra hỏi nhưng dù biết rõ tình cảnh, ông ta vẫn không chịu chứa chấp và nói:

— Thôn này bị cháy sạch thì ai ai cũng không còn nhà để ở. Vậy nếu người nào cũng tìm đến chùa của ta để ở nhờ thì dù nhét đầy người vào hai dẫy này cũng không đủ. Huống chi nhà bác lại đang có người bệnh, ở đây sao tiện?

Vừa hay một ông cụ từ trong chùa đi ra, chàng nhìn kỹ thì không phải ai khác, mà chính là Phan bảo chính. Khuông Siêu Nhân bước lên vái chào rồi kể lại chuyện nhà bị cháy ra sao. Phan bảo chính hỏi:

— Cậu Hai Khuông! Thế ra trong trận hoả tai tối qua nhà cậu cũng bị cháy đấy ư? Thật đáng ái ngại!

Khuông Siêu Nhân lại đem chuyện xin với hòa thượng ở nhờ trong chùa nhưng hòa thượng không chịu nói cho cụ Phan biết, cụ liền quay lại nói với nhà sư:

— Này sư phụ ơi! Sư phụ không biết đó thôi! Khuông thái công đây là một người trung hậu có tiếng trong thôn chúng tôi, huống nữa cậu Hai đây cũng là người có tướng mạo đàng

NHO LÂM NGOẠI SỬ 345

hoàng rồi ra tất thế nào cũng sẽ phát đạt. Sư phụ đã là người xuất gia đầu Phật thì phải nên nhớ câu *«dư nhân phương tiện tự kỷ phương tiện»* (1), vậy sư phụ khá nên châm chước tạm cho mượn một gian để cho cậu ấy ở tạm một hai ngày, sau đó tìm được nhà sẽ dọn đi, tôi xin đưa tiền đèn hương sư phụ chớ ngại.

Nghe thấy cụ bảo chính dạy thế, hòa thượng đâu dám trái lời, bèn mời cả nhà Khuông Siêu Nhân vào chùa, nhường luôn cho một gian. Siêu Nhân cõng cha vào trong chùa đặt nằm một chỗ. Phan bảo chính tiến vào thăm hỏi thái công, Khuông thái công ân cần cảm tạ. Trong khi đó sư cụ thân đi đun nước pha trà mời mọi người uống. Phan bảo chính trở ra về, một lát sau lại sai người mang cơm và thức ăn đến biếu gọi là để an ủi cho nhà họ Khuông đỡ sợ. Đến xế trưa người anh Siêu Nhân mới tìm đến. Vừa đến nơi gã đã trách móc em tại sao không chạy giúp cho gã ít đồ đạc. Khuông Siêu Nhân thấy không vừa ý liền nhờ Phan bảo chính thuê hộ một nửa gian nhà ở ngay mặt đường cái gần chùa rồi dọn đến ở. Cũng may mà đêm hôm cháy nhà chàng chưa đi ngủ nên bao nhiêu tiền vốn vẫn giắt trong người, do đó Siêu Nhân lại mổ lợn, xay đậu bán để kiếm sống qua ngày, tối tối lại đốt đèn đọc sách. Khuông thái công nhân bị một phen sợ hãi bệnh trở nên nặng thêm, tuy trong lòng lo buồn nhưng Khuông Siêu Nhân vẫn ra công học tập không lúc nào nghỉ.

Đêm ấy đọc sách đến canh hai, đang lúc say mê cao hứng bỗng nghe ngoài song cửa có tiếng thanh la, nhìn ra thấy không biết bao nhiêu bó đuốc rước một cỗ kiệu quan đi qua, đằng sau kiệu lại có tiếng vó ngựa. Chắc rằng đây là quan huyện bản hạt đi qua cho nên chàng cũng không cần để ý đến, chỉ chờ cho ông quan đi khỏi. Nào ngờ tối hôm đó quan huyện đóng lại thôn này, đến nghỉ tại nhà công quán. Khi thấy trong nhà Siêu Nhân tàn ánh đèn, quan huyện nghĩ thầm:

346 NHO LÂM NGOẠI SỬ

— Trong chốn thôn xóm như thế này đã nửa đêm rồi mà hãy còn có người khổ công đọc sách thì thực là đáng kính. Nhưng chẳng rõ người này là chân tú tài hay chân đồng sinh (2)? Muốn biết tại sao ta không truyền cho viên bảo chính ở đây đưa ta đến hỏi thử xem sao?

Liền đó cho gọi Phan bảo chính đến và hỏi:

— Trong căn nhà cạnh cổng chùa ở xóm phía nam kia giờ này hãy còn có người đọc sách, đó là nhà ai thế?

Bảo chính nhận biết là nhà họ Khuông bèn đem đầu đuôi câu chuyện nhà họ Khuông bị cháy nhà phải ra thuê một nửa gian nhà ông để ở và cái người tụng đọc văn chương đó chính là người con trai thứ hai tên gọi Khuông Hồi đêm nào anh ta cũng đọc sách

đến trống canh ba, canh tư: anh ta chẳng có tú tài, cũng chẳng là đồng sinh, mà chỉ là một anh buôn bán nhì nhằng ở chợ ấp, nhưng được Phan bảo chính nhất nhất bẩm lên quan huyện. Quan huyện nghe xong tỏ vẻ ái ngại truyền rằng:

— Ngay bây giờ ta đưa cho bảo chính một tấm thiếp, ngày mai ông đem đến cho Khuông Hồi rồi bảo với người ấy rằng ta không tiện gặp mặt y ngay tại đây được. Nhưng hiện giờ đang sắp có cuộc thi khảo vậy y hãy kíp ghi tên để ứng thi. Nếu quả y biết làm văn chương thì ta sẽ hết lòng để bạt.

Bảo chính lĩnh mệnh ra về. Hôm sau từ sáng sớm tinh sương quan huyện đã lên đường về thành để trở lại nha môn. Phan bảo chính đi tiễn quan vừa trở về đã ba chân bốn cẳng chạy đến nhà họ Khuông đập cửa thình thình hấp tấp nói:

— Xin có lời mừng! Xin có lời mừng!

(Còn tiếp)

1) *Dư nhân phương tiện tự kỷ phương tiện: Giúp phương tiện cho người tức là giúp phương tiện cho chính mình.*
2) *Đồng sinh: học trò mới đi thi chưa đỗ đạt.*

K.N. số 433 ngày 4-10-62

TOÀ ĐẠI HÌNH VĨNH LONG XỬ VỤ
5 Dân vệ giả cướp chặn xe đò

- *Các bị can lãnh án nặng từ 5 năm cấm cố đến 7 năm khổ sai.*
- *Thu tiền của dân để cung phụng gợ bé. 1 Hội viên Cảnh Sát xã bị 1 năm tù.*

VĨNH LONG.— Phiên tòa Đại hình chiều 27-3-63 có xử vụ cướp do 1 trưởng đồn gần ngã tư Cái Bường thuộc xã Bình Thạnh Đông (Lấp Vò) cầm đầu 4 dân vệ đi đánh cướp vào đêm 5-5-62.

Nguyễn văn Khách, trưởng tháp canh, phân công cùng 4 D.V. trong đồn để đi đánh cướp.

Hồi 21 giờ đêm cả bọn chận được 1 lúc 2 xe Tam Hữu do Nguyễn văn Khá lái xe, và xe Liên Trung NDE 469 do On đi từ Saigon về Long Xuyên. Tên Khách cầm đèn bấm rọi vào mặt hành khách và lùa tất cả qua phía trái để lục soát tiền bạc. Trong khi ấy nội bọn có hành hung 1 bà xầm vì bà này không biết tiếng Việt. Sau khi đoạt được số tiền 4.300đ chúng cho xe chạy và kéo nhau về đồn để chia tiền. Sau đó cả bọn bị bắt đưa ra tòa.

Công tố viện đứng lên buộc tội gắt gao các bị can, và sau lời biện hộ của Luật sư Đào hữu Dương tòa vào nghị án và trở ra tuyên phạt: Nguyễn văn Khách 10 năm khổ sai miễn biệt xứ, Nguyễn văn Cải và Huỳnh văn An 8 năm khổ sai miễn biệt xứ. Nguyễn văn Thành và Nguyễn văn Cần mỗi người 5 năm cấm cố miễn biệt xứ (NL)

TIN TÔN GIÁO

★ Đắp gần xong tượng Đức Phật cao 7 thước tại thiền viện Nguyễn Thiều ở Bình Định

QUI NHƠN— Một tượng lộ thiên Phật Tổ cao 6 thước 80, nếu kể cả toà sen, cao 10 thước, đang được xây trên một ngọn đồi thuộc khuôn viên của Tu viện Nguyễn Thiều tại thôn Đại Lộc, xã Phước Hiệp, quận Tuy phước (Bình định), cách Qui nhơn 16 cây số về phía Bắc

Tượng Đức Phật đắp bằng đá phí tổn 600.000đ do sự hảo tâm của thiện nam tín nữ trong nước. Tượng sẽ đắp xong trong dịp lễ Phật Đản sắp tới.

Bình Tuy hoàn thành một ngôi chùa trị giá trên 2 triệu đồng.

HÀM TÂN.— Chi hội Phật Học Tỉnh Bình Tuy đã hoàn tất công tác xây cất một ngôi chùa tại Tỉnh lỵ. Ngôi chùa này, được xây cất dài 30 thước và hoàn toàn đúc bằng xi măng cốt sắt và rộng có thể chứa được trên 1.000 Phật tử cúng bái.

Được biết, công tác xây cất Chùa khởi công và tháng 2-62 và đã hoàn tất vào cuối tháng 3-1963, phí tổn xây cất trên 2 triệu đồng do Phật tử địa phương cúng góp. (VVH)

TÌM THUỐC NƠI ĐÂY

BAN TRÁI SƠI ĐẬU

Mới mọc uống thuốc này cho mọc ra hết, khỏi lo gốc bệnh còn lại giá 20đ00.
Hết lâu gốc bệnh còn lại thường sinh chứng này tật khác uống:
TRIỆT NỌC ĐẬU SỞI
Giá 40đ00.

HO

Thuốc nước, thơm ngọt, rẻ uống, mau khỏi, là đặc điểm của thuốc HO THANH XA, Hạng A 40đ00 Hạng B 20đ00.

MỒ HÔI TRỘM

Uống ĐẠI BỔ CHÂN ÂM THANH XA, Giá 20đ00.

ĐI TƯỚT

Đi cầu ra nước, ra bọt, ra đàm, ra máu, phân xanh, sống phân, uống TẢ LY HOÀN THANH XA, Giá 8đ00.

ĐAU RĂNG

Sát thuốc hết hôi, khỏi đau, giá 10đ.

SÁN SƠ MÍT

Uống sau 2 giờ ra trùng. Giá 200đ.

Nhà thuốc **THANH XA**

26, Ngô tùng Châu Sàigòn
cửa treo hai con voi.

VŨ DƯƠNG HOÈ chủ nhân.
Đại lý Đàlạt: 3 Duy Tân, Đà nẵng 7 HùngVương và 41 Khải Định. Nha trang 5 Nguyễn Hoàng, Huế 18 Mai thúc Loan, Phan thiết 119 Lý thường Kiệt.
K.N. số 42 N. 17-7-62

ĐÀN NGANG CUNG

TỰ THUẬT

Để đáp lại bài «Đùa Cả Tếu» của Trần ngọc Liễn

Bác Ngọc Liễn « yêu » em quá xá,
Tặng một bài, cha chả là « dui »,
Thơ văn bác rõ thật « mùi »,
Khiến lòng em trẻ như hồi đôi mươi,
Em rất « nhộn », do trời phú tính,
Cây « ga-lăng » khoái nịnh đàn bà.
Nhưng không vì thế sai ngoa,
Trung thành rất mực với Bà Xã em.
Một chứng cớ, bác xem có phải,
Đúng đàn con « đực, cái » mười tên...
Đời em tụt xuống, trồi lên,
lao đao, thành bại, nhiều phen đã từng.
Phải cái tính lừng khừng, ương dở,
Gối thẳng đơ, mặt ngửa, lưng ngay.
Tiền tài đến lúc « trắng tay »,
Công danh « không số », râu mày điểm sương
Nên mới lấy văn chương làm thú,
Mượn câu thơ sạch rũ ưu phiền.
Gặp người đồng hội, đồng thuyền,
Đàn lòng cùng gảy kết duyên tao phùng.
Em « tếu » lắm, ngoài « cung đờn chương »,
Biết vài môn số tướng ngoại khoa.
Lừng danh Lốc Cốc Bình Hòa,
Hàng ngàn « thân chủ » đến nhà... xem không.
Bác hẳn nghĩ: thằng nuông nói dóc,
Thuở nhà ai, xem các « thù lao ».
Vâng, em chỉ « mết » đồng bào,
Biết lành, tránh dữ, ở sao ra « người ».
Tài với đức tách rời không tốt,
Việc dẫu thành, mai mốt cũng tong.
Đừng lo trắc trở long đong.
« Đức năng thắng số », có ông trời già,
Ít lời nhảm nhí, ba hoa,
Nghe xuôi, bác thử cười xòa cái chơi...

CẢ TẾU (Bình Hòa)

PHẢI NGANG CHỨ!

Đài « ngang sĩ » nghĩ ràu quá xá!
Thơ thần hoài nào đã ăn chi...
Thường lo bị trách, bị chê,
Bị « thiên hạ » chửi cái nghề « thơ ngang »

Thậm chí đến cô nàng « chung gối »
Cũng phiền hà, rắc rối lôi thôi
Bảo rằng này bố nó ơi!
Nghĩ chi tổn thọ, nghỉ ngơi khỏe người.

Tiền nhuận bút, chẳng xơi một các,
Tội gì làm, để mặc lo hơn
Thừa giờ dạy dỗ lũ con,
Giúp em việc vặt lại còn « nên thơ ».

Nhưng khổn nỗi mần ngơ sao được?
Chuyện chướng tai đảo ngược luân thường
Ngu đần cũng biết tình thương
Huống chi « khôn vật » lẽ giương mắt nhìn.

Vậy cho nên phải tìm mọi cách:
Thử « gảy đàn » chẩn mạch xem sao?
Dù hay, dù dở thế nào?
Cũng cần ráng sức góp vào « Đàn ngang ».

TRẦN NGỌC LIỄN (Saigon)

CHỐNG CỘNG?

Chống cộng nên chăng trước chống mình?
Mình hay, Cộng sẽ tự tan tành.
Mở lòng đón lấy điều ngay, thẳng;
Khép cửa xua đi tiếng dối quanh,
Mục nát nếu chưa trừ tận gốc?
Tham lam còn để mọc thêm cành?
Đồng tâm cải thiện ngay ta trước
Mầm Cộng làm sao nảy được nhanh?

Chống Cộng nên chăng trước chống mình.
Ví bằng giở mãi thói tinh ranh:
Làm nhiều «ăn» ít may còn vững,
Làm ít «ăn» nhiều rủi thật kinh,
Tiền của bảng non rồi sạch sẽ,
Bạc vàng tựa núi cũng tan tành,
Đốt này nói dại vào tay Cộng?
Hỏi thoát về đâu khỏi vuốt nanh?

Chống Cộng nên chăng trước chống mình?
Từ đâu chưa hết cảnh đao binh?
So hoa chi lắm nơi lầu các?
Thiếu thốn kia bao chốn túp tranh!
Chênh lệch gây đâu tay Tạo Hóa!
So le gieo tự cõi « Thiên đình »?
Công bằng mang đến cung hang tối,
Cộng sản tiêu dần, hết đất sinh.

DOANH ĐĂNG

Đi xem «Thầy Tiên» cho thuốc

• Lá cây, rễ cây đủ các thứ, [illegible] gồng một gánh, bằm nhỏ phơi khô sao chín rồi bốc cho con bệnh uống, mỗi ngày thu 3.000 đồng.

• «Thầy Tiên» nói với chúng tôi: — Sở dĩ tôi biết căn bệnh của mỗi người là do một sự linh thiêng không thể nói được, còn về thuốc thì tất cả các loại cây lá trên rừng đều làm thuốc được!

Điều tra nhanh của HƯƠNG NHÂN. Thông tin viên Nhật báo Tự Do Quảng Tín

(Tiếp theo)

Chúng tôi có hỏi ông về tên các loại cây lá. Ông cho biết trong các loại cây có tên, có thứ không tên, nhưng «tất cả đều làm thuốc được». Trong các loại cây lá này chúng tôi có biết tên mấy loại như: Cây Lấu, Giây Chiều, Giang, Muồng, Quế, Hắc Hương, Giò Giẻ. Ngoài ra có một loại cây gọi là Ô Dước. Theo «Thầy Tiên» cho biết thì cây Ô Dước này trôi từ núi về, dân chài Xã Bình Nam vớt được đem đến biếu ông để làm thuốc. Đó là những thân cây đường kính chừng 25 phân dài 2 thước 80 để nằm cạnh tường nhà. Ông cho biết, ông vặc nhỏ từng miếng Ô Dước trộn với các loại cây khác làm thuốc.

3.000đ mỗi ngày

Từ 9 giờ đến 12 giờ số người đến xin thuốc lên tới gần 200 người. Số tiền ông thâu vào trong thời gian ấy gần 2.300đ. Đó là chưa kể những lễ vật khác. Ngoài ra còn đông đang đợi lấy thuốc, chưa trao tiền. Chúng tôi tưởng là số người ấy đã đông rồi, nhưng theo bà con chung quanh cho biết thì hằng ngày có trên 300 người chứ không phải chừng ấy thôi phần nhiều họ đi vào buổi sáng. Số tiền mỗi người trả ông không nhất định có người 20đ, có người 10đ, có người 50đ và thường không quá 100đ. Tuy nhiên nếu ai xin Thầy Tiên gieo quẻ gia sự thì số tiền công phải từ 200đ trở lên 500đ trở xuống.

Mặc dầu đã đến tận nơi tìm hiểu sự thật, song muốn đầy đủ chi tiết hơn và coi thử ông «Thầy Tiên» này có một mánh khóe nào trong công việc làm ăn hoặc lừa bịp dân chúng hay không, chúng tôi tìm đến nhà ông Lê phú Phong, một nhân sĩ trong xã mà cũng là Thôn trưởng thôn sở tại để hỏi cho rõ ràng hơn.

Tại đây, vị đại diện chính quyền địa phương cho chúng tôi biết thêm:

Ông cũng như chúng tôi rất ngạc nhiên và lấy làm lạ về sự tin tưởng quá đáng của đồng bào vào ông Siêu. Ông nhận thấy ông Siêu không biết gì về chữa bệnh bốc thuốc cả có lẽ vì đồng bào quá tin và thần thánh hóa ông ta nên như thế đấy. Theo ông biết một số các con bệnh sau khi chạy chữa thuốc tây thuốc bắc không thấy hết mới nôn nóng tìm đến ông Siêu sau đó đem thuốc về uống lại hết bệnh nhưng biết đâu trong thời gian chạy chữa thuốc bắc thuốc tây; thuốc đã ngấm dần vào cơ thể và đang có công hiệu thì bệnh nhân hoặc người nhà vì nóng lại tìm đến ông «Thầy Tiên» lúc ấy uống luôn thuốc của ông vào. Như thế kết quả có thể là do thuốc tây hoặc thuốc bắc từ trước chứ không phải do thuốc của «thầy Tiên mà hết».

Về mặt chính trị thì ông cũng như chính quyền xã và Quận nhận thấy ông Siêu chưa có lời lẽ và việc làm đáng quan ngại. Tuy nhiên chính quyền xã cũng luôn luôn lưu ý đến sự hành nghề của ông ta».

Nói về an ninh thì ông Phong cho biết: «Hằng ngày có trên 300 người đến xin thuốc có khi họ ở lại 5, 10 người nhưng đều có giấy tờ hợp pháp của một công dân». Ngoài ra chúng tôi có hỏi về đạo đức và tư cách của ông thầy này thì được ông Phong cho biết: «Hằng ngày có đến 5, 10 người ở lại ăn cơm bữa tối, ông ta và gia đình đều vui lòng tiếp đãi không có tỏ một thái độ gì khó chịu hoặc không bằng lòng. Nếu trong ngày ấy thâu vào được 3.000đ mà phải chi tiêu cơm nước cho thân chủ hết nửa số tiền ấy, gia chủ cũng vẫn vui lòng là chuyện dĩ nhiên.

Riêng những người đến xin thuốc có cho chúng tôi biết: — gia đình họ có người đau ốm hoặc bị thương tích gì đều lành bệnh sau khi uống thuốc. Có người mới đau và cũng có người đã uống lần đầu bây giờ đi xin thêm thuốc. Họ nhận thấy những người chung quanh họ uống thuốc đều lành bệnh nên họ tin tưởng hoặc có người nhà đã uống lần đầu. Do đó họ nghĩ rằng «thầy Tiên» giải và cho thuốc như Tiên!

Chúng tôi cũng có dọ hỏi «Thầy Tiên» có dặn gì trước khi trao thuốc chẳng hạn kiêng cữ những thức ăn gì? thì được biết: Ông ta chỉ dặn «Uống thuốc này là phải nên tu nhân tích đức, không được hỗn xược, gian trá, hung dữ».

★

Sau khi đến tận nơi để được mắt thấy tai nghe chúng tôi ghi lại như trên, nhường sự điều tra và phê phán cho các cơ quan có trách nhiệm.

Tuy nhiên, chúng tôi cũng cần nói thêm rằng y lý Đông cũng như Tây đều cho thấy không phải thứ lá cây rễ cây bậy bạ đem từ trên rừng ngoài vườn về, cũng có thể đem dùng chữa bệnh được. Hoạ hoằn một vài triệu chứng thường thấy như đau đầu sổ mũi uống vào gặp vài loại lá có thể bớt như Quế, Muồng, Hắc hương v.v... chứ đã gọi là bệnh mà uống những loại lá, rễ cây bậy bạ vào càng làm cho cơ thể hao mòn và tăng căn bệnh hoặc mất mạng rất dễ khi gặp thứ lá hoặc rễ có chất độc mạnh.

Vậy mà trên đường về, dưới trời nắng như đốt, chúng tôi còn thấy đồng bào các nơi lũ lượt ngược về nhà «Thầy Tiên» xin thuốc.

HƯƠNG NHÂN

CHUYỆN PHIẾM HÀNG TUẦN

GIAO HIẾU THÌ THỪA

của TRẦN HOÀNG

Thừa, thiếu và *đủ* là cả một vấn đề cần phải có óc sáng suốt mới ấn định được đúng mức.

Có những trường hợp *đưa thiếu mà vẫn cứ ngộ nhận như thế là thừa*, hoặc *nhận thừa mà vẫn cho rằng thế chỉ mới đủ.*

Biết quan niệm «đủ» đúng mức không phải là một sự dễ dàng.

Dùng được người đáng chỗ đúng tài tức là đã thấu triệt được mức «đủ» tài của người thích ứng với việc giao cho người.

Giao một việc ấy cho người ấy, mà công việc đưa lại kết quả mong muốn, mà người thực hiện được có hiệu quả, không rối việc và cũng không phí tài, sức là đã cân nhắc đúng mức «đủ» của việc để ủy thác.

Người biết cân lượng đúng mức «đủ» sẽ phải thành công.

Sự thất bại chỉ đưa đến cho những ai ước lượng sai tầm mức.

Chẳng cứ bắn một phát đạn ước lượng sai sẽ chẳng trúng đích mà còn hại súng, phí đạn, hao tổn sức vô ích nữa.

Một vị tướng lĩnh danh tiếng thành Nhã Điển là Phocion được nhà vua ủy nhiệm cho đi thâu thuế ở các đảo thuộc quốc gia Hy Lạp.

Những đảo này với tư cách là chư hầu, tuy tự trị nhưng vẫn phải chịu triều cống vương quốc.

Việc triều cống đó được thực hiện dưới hình thức nộp thuế hàng năm.

Nhà vua cấp cho Phocion hai mươi chiếc tàu chiến để thi hành nhiệm vụ đi sứ.

Thấy nhà vua cấp cho một số chiến thuyền như thế Phocion tâu:

— Nếu Bệ hạ sai tôi đi chinh phạt các đảo đó thì phải cung cấp cho tôi một quân lực mạnh hơn thế nhiều, còn như chỉ định sai tôi đi giao hiếu với các chư hầu và nhận triều cống thì số chiến thuyền đó đối với nhiệm vụ và công cuộc ấy quá thừa. Chỉ xin cấp cho một chiếc là đủ...

Vua y theo lời thỉnh cầu, cấp cho Phocion một chiếc thuyền lớn để đi sứ.

Đối với Phocion chỉ một chiếc là đủ, và quả nhiên đủ thật.

Ông ta tới các đất chư hầu, các đô thị không huênh hoang rầm rộ, không dọa nạt khiêu khích, đến đâu trình bày nhiệm vụ tới đó, thảo luận với các cấp chỉ huy một cách giản dị và thẳng thắn mà chẳng cần phải dùng đến cả thủ đoạn nói khéo để ve vuốt..

Tất cả mọi nơi đều hân hoan tiếp đón Phocion và khi trở về ông ta đã đem theo được nhiều thuyền chở tài vật cống hiến.

Công cuộc thành tựu chính là nhờ ở sức ước lượng đúng mức của vị hiền thần.

Nếu không sáng suốt mà kéo lũ lượt cả hai mươi chiến thuyền đi, chắc hẳn *ngoài sự tổn phí của một lũ tùy tùng vừa vô ích vừa ăn hại công quỹ, đến khi cần đem ra ứng dụng thì lại không đủ hoặc quá thừa*, mà nhiệm vụ giao phó chưa chắc đã có mảy may kết quả.

Nhà vua đã biết chọn Phocion để giao trọng trách đi sứ giao hiếu và thu vật cống hiến mà lại không ước lượng nổi mức tài của Phocion, đồng thời lại không ước lượng nổi mức «đủ» của vật liệu để thi hành nhiệm vụ, đủ hiểu sức ước lượng của nhà vua hãy còn phiến diện.

Hoặc giả nhiệm vụ ấy giao cho người khác thì phải dùng tới bằng chừng ấy chiến thuyền, có khi hơn thế nữa chăng nhưng với Phocion thì lại khác, không cần phải thế. Giao cho người khác đi với nhiều chiến thuyền chưa hẳn việc đã thành tựu, mà giao cho Phocion chỉ một chiếc thuyền lại có kết quả.

Sở dĩ có sự chênh lệch như thế là do *ước lượng đúng mức tài của người và việc của người.*

Thành ra ước lượng phiến diện của nhà vua trong vụ này có khi lại chẳng phải là một sự ước lượng nữa mà chỉ là một sự ngẫu nhiên.

May thay sự ngẫu nhiên đó lại rơi trúng vào một người biết ước lượng đủ các phương diện đúng mức «đủ» nên công cuộc do nhà vua ủy thác không đến nỗi thất bại và đã thi hành được êm thấm.

Nếu không, rơi phải kẻ khác, biết đâu với hai mươi chiến thuyền kia, chẳng những không đưa về những vật cống hiến mà lại chỉ đem theo từng đoàn chiến thuyền khác vốn là của đồng minh bây giờ đã biến thành thù địch đang tìm cách đổ bộ lên Hy Lạp để cống hiến nhà vua súng nổ đạn bay, đao thương kiếm kích.

Đủ hiểu sự ước lượng không đúng mức chẳng phải là một chuyện đùa có thể xuề xòa cho xong được.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NÓI HAY ĐỪNG

cụ Phan Bội Châu tự nguyện đề Pháp bắt

Giadinh ngày 22 tháng 3 năm 1962
Kính gửi bác Hiếu Chân, báo Tự Do

Kính thưa bác,

Cháu có điều thắc mắc sau đây cũng có thể nói là thắc mắc chung cho giới học sinh, xin đem trình bày và tha thiết mong bác vì ích lợi chung của giới học sinh chúng cháu, mà vui lòng giải đáp cho :

Thưa bác trong cuốn «*Khảo cứu luận Việt Văn*» của Giáo sư Trịnh văn Thanh, nguyên Hiệu trưởng Trung học Trịnh Hoài Đức, Giám đốc ban Tu thư «*Siêng học*» trang 264, phần câu hỏi Giáo khoa có đoạn :

«*Để có một ngân quỹ dồi dào, hầu có đủ phương tiện để hoạt động trong cuộc Cách mạng, cụ Phan Bội Châu ưng chịu cho Lý Thụy và các đồng chí bày mưu bắt nộp cụ cho thực dân Pháp. Cụ đã hi sinh cho các đồng chí lấy số bạc thưởng 15 vạn đồng bạc. Thế là cụ bị bắt tại Thượng Hải, bị giải về Hương Cảng rồi cuối cùng về Hải Phòng. Cụ bị giam tại nhà Hỏa Lò Hà Nội. Để tránh việc làm cho dư luận sôn sao và đồng bào ta công phẫn, thực dân gán cho cụ cái tên là Trần văn Đức.*»...

Sau khi ngẫm nghĩ kỹ về đoạn văn trên của Giáo sư Trịnh văn Thanh cháu có hỏi giáo sư Việt văn lớp cháu là Thầy K.Đ.T nhân lúc thầy giảng về tiểu sử cụ Phan thì được giáo sư cho biết : «Không khi nào một nhà lão thành cách mạng như cụ Phan lại có hành động như vậy. Tuy 15 vạn bạc ở thời ấy có to thật song uy tín và đạo đức sáng chói của cụ không cho phép cụ sai lầm đến nỗi hi sinh thân thế và sự nghiệp của mình vì lúc đó cụ là cả linh hồn của cuộc cách mạng chống thực dân Pháp. Và lại những số tiền mà đồng bào giàu có thời ấy có thể góp nhau vào cho Đảng cách mạng do cụ lãnh đạo còn hơn số tiền 15 vạn ?

Vài ngày sau cũng trong giờ Việt văn giáo sư K.Đ.T lại cho biết thêm : «*Theo lời cụ Võ liêm Sơn, cựu giáo sư Việt văn trường Quốc Học Huế, đã từng là bạn và ở gần cụ Sào Nam tại dốc Bến Ngự Huế* thì cụ Sào Nam, năm 1926 có thuật lại với cụ Võ về chuyện cụ bị Pháp bắt tại Thượng Hai (khu vực Trung hoa) chiếc xe hơi rước cụ đã cố ý chạy vào tô giới Pháp để nhà chức trách Pháp bắt cụ. Việc xảy ra do sự xếp đặt của Phan như Ngọc, con cụ Phan đình Phùng, kẻ từng được cụ Sào Nam cho người về nước đón qua Trung quốc. Tên này đã bị Pháp mua chuộc, cam tâm phản ... gài bẫy để cụ sa vào tay thực dân Pháp. Về sau tên này bị tòa án Cách mạng lên án tử hình. Một nữ đồng chí trẻ tuổi có nhiệm vụ thi hành bản án, đã theo dõi và quyến rũ Ngọc x... một chiếc thuyền trên sông ở Hàng Châu. Sau khi phục rượu ... Ngọc say mèm, vị anh thư này đã hạ sát Ngọc bà ... rồi thoát lên bờ.»

Giáo s. K.Đ.T cũng nhận xét thêm rằng tài liệu của cụ Võ có ... xác đáng hơn vì chính ông đã hỏi kỹ một giáo sư cao niên từng thụ giáo cụ Võ, hiện cũng có mặt tại Saigon.

Vậy cháu tha thiết kính mong bác không ngại mất thì giờ công bố lên cho chúng cháu cùng được hiểu rõ vì quả thật chúng cháu hết sức hoang mang một đằng là tài liệu lấy ngay trong sách giáo khoa, một đằng do chính giáo sư đang dạy cháu nói ra, cháu biết tin ai bây giờ ?

Dĩ nhiên trong hai vị phải có một vị đã «*bóp méo lịch sử*» và như vậy e có hại cho uy tín của nhà lão cách mạng đã quá cố chăng ?

Cháu xin thành thật cảm tạ bác và hết sức chờ đợi tin bác bàn về đề trên mục «*Nói hay Đừng*» mà chúng cháu luôn luôn theo dõi, say mê. Cầu trời phù hộ bác luôn luôn vững mạnh.

Cháu
— TRẦN THỊ KIM LOAN —
Gia định

☆

Hồi này chúng ta xuất hiện «hơi nhiều» những văn gia ký giả thích đưa ra những «kỳ văn dị thuyết» để dùng làm «lợi khí» thò mặt ra trước dư luận. Gia dĩ những vị đó không kiêng nể c... đến lịch sử mà họ sẵn sàng xuyên tạc bóp méo để chuốc lấy chút hư danh. Chẳng hạn như họ tạo ra chuyện ông Đội Cấn khởi nghĩa đánh Pháp cũng chỉ vì... mê gái, ông Kỳ Con bị Pháp bắt liền tự tử bằng cách ăn cho đến bội thực mà chết.

Những tưởng cái tật này chỉ phát sinh trong văn giới, báo giới: ai ngờ nó đã lan cả sang giới sư phạm. Cái việc cụ Phan bội Châu đồng mưu với Lý Thụy (tức Hồ Chí Minh) để Thụy và các đồng chí của ông ta bắt cụ Phan nộp cho Pháp lấy số tiền thưởng 15 vạn bạc thật tình tôi chưa được nghe hoặc đọc qua lần nào. Nếu đây là một điều viết trên một tờ báo thì tầm quan trọng không có mấy nhưng khốn nỗi lại là một tài liệu giáo khoa thì thiết tưởng các nhà hữu trách trong ngành Giáo Dục cũng nên xét lại sự dễ dãi quá chừng của ngành đó đối với các sách Giáo khoa xuất bản.

Bởi lẽ sử học cũng là một bộ môn khoa học trong đó mọi giả thiết đều cần phải được chứng minh : đây lại không phải là một giả thiết mà lại là một võ đoán theo trí tưởng tượng như vậy rất có hại.

HIẾU CHÂN

Thể thức năm nay cho

Sinh viên du học

- *Các điều kiện cho sinh viên Việt và Việt gốc Hoa xin tự túc xuất ngoại du học.*
- *Thể thức xin cấp học bổng xuất ngoại, đang ở nước ngoài muốn xin học bổng hoặc tái cấp học bổng.*

(Tiếp theo)

Sinh viên Việt Nam ở quốc nội xin cấp học bổng đề xuất ngoại du học

Các sinh viên muốn xin xuất ngoại du học trong niên khóa 1963-64 với học bổng Quốc gia phải theo những điều lệ và có những điều kiện ấn định dưới đây :

1) Dưới 20 tuổi, có bằng Tú Tài toàn phần.

2) Từ 20 tuổi trở lên đã tốt nghiệp Đại học (dù số chứng chỉ để được cấp một văn bằng) đã tốt nghiệp các trường Cao đẳng chuyên nghiệp.

3) Xin theo một trường hay một lớp không có tương đương ở nước nhà và xét ra môn học ấy là cần thiết.

Nữ sinh được miễn điều kiện tuổi.

Sinh viên phải nộp ngay tại bộ QGGD số 70 đường Lê thánh Tôn Saigon kể từ 1-4-63 đến 1-7-63 những giấy tờ sau đây :

— 1 đơn xin cấp học bổng
— 1 đơn xin xuất dương du học
— 1 bản sao văn bằng Tú tài I và Tú tài II, học bạ (nếu mới đỗ Tú tài) hay một văn bằng Đại học (nếu đã tốt nghiệp Đại học).
— 1 khai sanh
— 1 tờ khai danh dự về gia tư

Khi được biết quyết định của Hội đồng Du học, sinh viên sẽ phải nộp thêm một số giấy tờ cần thiết khác.

Sinh viên Việt Nam đang ở ngoại quốc muốn xin học bổng

Trường hợp xin cấp học bổng mới :

— Đơn xin cấp học bổng (theo mẫu ấn định) có ghi ý kiến của Tòa Đại diện.
— Bản trích lục khai sinh
— Bản sao cấp bằng Tú tài toàn phần, phiếu điểm năm cuối cùng Ban Trung học và chứng chỉ nhập học (nếu là sinh viên mới vào bậc Cao đẳng hay Đại học). Học chỉ niên học vừa qua và chứng chỉ lên lớp (nếu là sinh viên đang học bậc Cao Đẳng hay Đại học).
— Một chương trình học và tờ báo cáo về năm học vừa qua với sự xác nhận của giáo sư (nếu là sinh viên đang soạn Tiến sĩ Đệ tam cấp hay Tiến sĩ Quốc gia).
— Ý kiến của Tòa Đại sứ về hạnh kiểm và hành vi chính trị của sinh viên.
— Tờ cam đoan hồi hương phục vụ sau khi tốt nghiệp.

B.— Trường hợp xin tái cấp học bổng :

— Đơn xin tái cấp học bổng có ghi ý kiến của Tòa Đại diện (theo mẫu ấn định).
— Chứng chỉ kết quả cuối năm hoặc chứng chỉ lên lớp.
— Tờ khai danh dự về gia tư (theo mẫu ấn định)
— Một chương trình học và tờ báo cáo về năm học vừa qua với sự xác nhận của giáo sư (nếu là sinh viên đang soạn Tiến sĩ Đệ tam cấp hay Tiến sĩ Quốc gia).
— Tờ cam đoan hồi hương phục vụ sau khi tốt nghiệp.

Các mẫu giấy tờ để lập hồ sơ, xin hỏi nơi các Tòa Đại diện Việt Nam tại ngoại quốc kể từ cuối niên học 1962-1963.

Những hồ sơ không lập đúng theo các thể thức trên đây và gởi về Bộ Quốc gia Giáo dục sau ngày 1-11-1963 sẽ không được cứu xét và giao hoàn lại cho sinh viên.

BÁO MỚI

Chúng tôi vừa nhận được :

— **Trời mới đất mới**, tuyển tập nghiên cứu và phổ biến các *tư tưởng xã hội* (gia đình, học đường, thanh niên, phụ nữ, cải tạo xã hội v.v.) và các *tư tưởng kinh tế xã hội* (cần lao và tư bản, lao động, nghiệp đoàn, hợp tác xã, phát triển kinh tế v.v.). Tuyển tập này do Văn phòng Xã hội tại VietNam, 86 NguyễnDu Saigon, xuất bản.

— HỪNG ĐÔNG số 82 và 83, một số báo đặc biệt về tình trạng sinh viên Việt Nam tại Paris.

Xin chân thành cảm tạ các tòa soạn và ân cần giới thiệu cùng bạn đọc thân mến.

TỰ DO

NHÌN SANG NƯỚC NGƯỜI

Những nhu cầu của thanh niên hiện đại và những hội Thanh niên ở Anh

Bài của PHILIP TRELEAVEN

***Lời nói đầu** : Trong bài sau đây, ký giả Philip Treleaven (Anh) phác họa qua các Tổ chức Thanh niên ở Anh mà số hội viên sắp tăng từ một triệu đến hai triệu.*

Cách đây bốn thế kỷ chính William Shakespeare đã viết hai câu thơ sau đây :

« Crabbed age and Youth cannot live together
Age is full of care, youth is full of pleasure ».

(xin tạm dịch là :
Già nua cố chấp với tuổi trẻ khó đi đôi
Già kia hay lo hão, trẻ nọ nhởn nhơ chơi)

Đến bây giờ hai câu trên vẫn còn thâm thúy như lúc thi hào Shakespeare viết ra. Nhưng với tất cả lòng thành kính đối với một thiên tài lỗi lạc nhất của Anh, chúng ta phải công nhận rằng già và trẻ phải sống chung trong một xã hội và như vậy tất phải học sống chung một cách thông minh.

Những thanh thiếu niên từ 14 đến 21 tuổi khác xa những bậc đàn anh của họ. Ý nghĩ của họ cũng khác và những nhu cầu xã hội của họ cũng khác hẳn. Họ thích bạn bè riêng của họ chứ không phải bạn bè của các bậc đàn anh. Họ thiết tha muốn tự tổ chức lấy đời sống của họ và tự quyết định lấy mọi việc. Vì vậy mà ở Anh người ta đang cố gắng tìm xem thanh thiếu niên cần gì thích gì.

Trong nhiều tổ chức Thanh niên Anh thế hệ đang trưởng thành được nhiều dịp tốt để giải trí một cách đầy đủ hạnh phúc và xây dựng. Họ có thể đến giải trí tại các trung tâm hoặc trụ sở do các cơ quan và đoàn thể thành lập. Các cơ quan và đoàn thể này gồm các nhà chức trách địa phương và các hội như Hội Hướng đạo sinh Hội Nữ Hướng đạo sinh, Hội Thanh niên Công giáo các Hội Thánh và trong một phạm vi khác các trường thám hiểm gọi là Outward Bounb Schools và quy chế học bổng của Công Tước Edinburgh gọi TheDuke of Edinburgh's Award scheme.

Tại các nơi này người ta đề cao tự do và biến thiên. Bất cứ ai ở vào lứa tuổi nói trên có thể vào hội, nhưng không bắt buộc phải vào. Sự biến thiên của các Tổ chức Thanh Niên có thể nhìn thấy trong cơ cấu của các tổ chức ấy. Chính phủ trợ giúp tài chánh nhưng nhất thiết không can thiệp vào việc quản trị các tổ chức địa phương ấy. Quan niệm của chính phủ là bất cứ một «mưu toan nào của chính phủ để khép các tổ chức ấy vào khuôn khổ đồng đều nhau sẽ vừa là ngu xuẩn và nguy hiểm và vừa trái hẳn tinh thần của quốc gia ».

Vì thế nên mọi chi tiết đều được giao phó cho chính quyền địa phương và các đoàn thể tình nguyện phụ trách. Nhà chức trách địa phương được ủy quyền dùng tiền thuế địaphương trợ cấp tài chính cho các Tổ chức Thanh niên để chi tiêu cho văn phòng, thuê thư ký lo việc quản trị tu bổ và giữ gìn trụ sở cùng dụng cụ, trả lương cho các thủ lãnh thanh niên, giáo sư và huấn luyện viên chăm lo các trò chơi thể dục và dạy nghề.

Chính tại các trung tâm và hội ấy mà thanh thiếu niên tìm thấy tiêu điểm cho các hoạt động tập thể vào những buổi tối và mỗi cuối tuần. Họ cùng nhau vui chơi thể thao, tham dự các buổi thảo luận, khiêu vũ, kịch nghệ, thủ công nghiệp và bao nhiêu các hoạt động tương tự khác. Họ bầu lấy những chức việc và các ủy ban của họ để lo việc quản trị các hội, và họ cũng tự thảo lấy những điều lệ, tiêu chuẩn, kỹ thuật vân vân cho hội của họ. Như thế là họ học được những nguyên tắc dân chủ căn bản, nghĩa là công nhận tự do đồng thời cũng đòi hỏi việc nhận trách nhiệm cùng sự cần thiết về việc kiểm soát mặt tinh thần.

Chỉ cái việc có trên 1 triệu thanh niên hoạt động thường xuyên tại các hội ấy đủ tỏ ra rằng phong trào thanh thiếu niên rất được ưa chuộng. Rồi đây cái ủy ban gọi là Albermarle Committee còn tiến nhiều bước vĩ đại hơn nữa.

Ủy ban này đã từng nghiên cứu về các tổ chức thanh thiếu niên trong bao nhiêu năm nay và đã khuyến cáo nên dành thêm nhiều tiện nghi để tăng thêm số hội viên của các tổ chức thanh thiếu niên từ một đến hai triệu trong vòng hai năm tới hay hơn nữa. Chính phủ đã chấp thuận chương trình xây cất trị giá bảy triệu dành cho các Tổ chức Thanh thiếu niên.

Và cũng cần phải tăng thêm số thủ lãnh thanh niên đầy đủ khả năng từ 700 lên đến 1.300 Để thực hiện mục tiêu này người ta đã mở Trường Quốc Gia huấn luyện Thủ lãnh Thanh Niên tại Leicester. Trường này là để phụ lực thêm cho lớp huấn luyện đã có từ lâu tại Đại Học Đường Swansea.

Chỉ cần nêu ra chừng ấy dư kiện đủ thấy rằng Anh quốc rất chú trọng đến vấn đề thanh thiếu niên và những nhu cầu của họ. Các tổ chức Thanh thiếu Niên được xem như một phần trong hệ thống giáo dục rộng lớn hướng dẫn thanh thiếu niên cả nam lẫn nữ trở thành những công dân lý tưởng trong giai đoạn cuộc đời mà họ cần được lãnh đạo — nghĩa là thời kỳ họ sắp rời nhà trường để nhận lấy những trách nhiệm côngdân.

SỞ THÔNG TIN Hoa Kỳ mở lớp học Hè cho Học sinh

Trong mấy tháng hè, Sở Thông Tin Hoa Kỳ sẽ mở tại thính phòng của sở các chương trình Anh Ngữ dành cho học sinh các trường trung học : hai buổi chiếu phim nói tiếng Anh vào ngày Thứ Ba và Thứ Năm từ 4 giờ đến 5 giờ chiều và hai buổi dạy tiếng Anh bằng băng nhựa thu thanh cũng vào các ngày nói trên từ 3 giờ đến 4 giờ chiều. Vé vô cửa đã phân phát cho khắp các trường trung học ở đô thành. Chương trình Anh Ngữ này sẽ bắt đầu từ ngày Thứ Ba 16 tháng 4 thay vì mồng 2 tháng 4 như đã loan báo trước đây.

Các học sinh quan tâm đến một trong hai chương trình này mà chưa nhận được vé do nhà trường cấp phát có thể làm đơn xin tại Văn phòng Văn Hóa của Sở Thông tin HoaKỳ 145 đường Nguyễn Huệ, ghi rõ tên tuổi, địa chỉ, học lực và tên trường. Nếu có dư học sinh tham dự, Sở Thông tin HoaKỳ sẽ tổ chức thêm các buổi chiếu phim và dạy Anh ngữ như trên vào những giờ khác.

VAI SÚNG TAY CÀY

(Kỳ 32) — Phóng sự của VŨ-BÌNH

Hãy tự hỏi lương tâm ông cái đã rồi hãy viết báo !

Trời nắng gắt lắm. Chiếc cầu ván bắc ngang sông mới bị trẻ con tát nước đã rút khô ngay. Ông nông dân đợi mãi không thấy tôi trả lời liền và là :

— Coi vậy chớ không có việc là gì là dễ hết trọi, ông ha ! Cái sự của tôi nói vềchuyện « liên lạc chặt chẽ » như vậy mà ông với tôi tính mãi không ra, thì tôi chắc các việc khác trong bản hương ước cũng khó lòng mà làm cho được lắm.

Tôi nghĩ rằng ông nông dân nói như vậy là để chọc cho tôi đáp chớ đâu có lẽ nào : các việc trong hương ước mà lại khó lòng làm được. Tôi suy ra rằng : Có lẽ vì ông hội đồng ấp này thắc mắc về tiền thù lao. Ông ta sợ ăn cơm nhà làm việc thiên hạ thì bị thiệt thòi. Nghĩ vậy tôi nói :

— Hiện nay tôi cũng chưa biết rằng các bản Hương ước được biểu quyết rồi, sẽ được thực hiện trong thời gian nào, nên về thời gian tôi không nói được. Còn về tương lai của Hội đồng ở phương diện thù lao, thì tôi nghĩ rằng có thể có được. Trong bản Hương ước nào cũng vậy, cũng có vạch ra nền tài chánh của ấp. Nếu như nền tài chánh đó dồi dào, mà nhân dân trong ấp bình nghị rằng : Cần thù lao cho các ông Hội đồng ấp thì chắc là ông Quận trưởng đâu có thể cản được. Ông Quận trưởng có thể ngăn ngừa những việc làm cho nền tài chính ấp kiệt quệ, nhưng chắc ôngkhông ngăn việc xuất ra một phần nào để ủy lạo cho Hội đồng ấp.

Ông nông dân đáp.

— Hồi này ông phản đối chữ «hình như» của tôi màbây giờ thì ông lại dùng chữ «nếu» và chữ «có lẽ» làm cho tôi bất chấn ngán sự đời. Hóa ra cái gì có lợi cụ thể cho chúng tôi thì các ông nói theo cái kiểu ở trên mặt trăng ăn gió. Còn cái nào công việc tụi tôi phải làm thì mấy ông nói như đinhđóng. Tôi không biết như vậy có lý do gì hay ho cho dân không ?

Tôi đáp :

—Rằng hay thì cũng có hay. Rằng mệtcũng có mệt. Tôi là nhà báo, tôi dân có quyền gì giải quyết cho các ông. Nhưng việc thì tôi có biết. Vì biết nên tôi có thể nói với ông như vậy : Tiền phụ cấp cho quý ông thì chính phủ có nghĩ đến, nhưng ngay bây giờ, còn việc làm đào đất, khiêng cây, vác cột, canh gác, rào nhà, rào ấp, làm công sở, cát đồn lũy nếu mấy ông không làm thì ai về đây mà làm. Chẳng lẽ bắt nhà báo như tôi hay mấy ông sĩ quan, thầy thông, thầy ký v.v. về đây mà làm ! Nếu có bắt như vậy thì làm cũng thua mấy ông. Nếu đổi mấy ông vào các văn phòng thì mấy ông cũng không thế nào làm cho xuể. Như vậy cho nên việc ở nông thôn thì nông dân làm ơn gánh vác giùm chớ biết nói vào đâu bây giờ.

— Hử ! Sao lại không biết, ông ? Ông cứ nói vào cái bao tử chúng tôi đây thì việc gì cũng trúng hết trọi.

Thấy tôi cười, chưa đáp ông ấy tiếp tục phân bua :

— Nè ! Ông nghĩ giùm đi Ông thì ơ nhà báo, mấy thầy thì đi làm việc, người buôn bán thì lo buôn bán. Tụi tui cày ruộng thì lo cày. Như vậy thì chết mẹ cái sự ấp chiến lược rồi. Ai vô đây làm. Phải ! T.i tôi phải làm, và Hội đồng ấp tụi tôi cũng làm luôn. Nhưng chuyện nào cũng phải có các người khác ủng hộ chớ. Tiền ! Cho tụi tôi tiền mua thuốc hút, gạo ăn, thuốc uống. Chớ còn không ngơ như vậy thì ông tự hỏi lương tâm ông cái đã, rồi hãy viết báo.

(Mai tiếp)

MÁCH GIÚP

Bạn Quốc Hùng Saigon — Về số không trúng.

Em Huỳnh hoài Sơn, Nha trang. Một trong những lá thư Đông Kinh của Tự Do trước đây có thuật những thể lệ du học ở Nhật, em có thể tìm lại để biết.

Mùa em hỏi thật là miên man, vì có biết bao nhiêu ngành ! Em thích ngành nào là sẽ lựa chọn, Học chừng 3 năm. Nhưng em cũng phải dự tính trước xem có đắc dụngkhông khi thành tài ... về nước, có ai mướn không ?Hay tự em sẽ mở cơ xưởng.

Nếu tự túc thì đi nhiên phải bao tốn nhiều phải chịu thuế 5/7 trung bình mỗi tháng phải 5 đến 7 ngàn. Tốt hơn là đi tàu thủy, vì tiền máy bay có tới hai chục ngàn.

Còn những điều khác em hỏi thì không thể nói được vì có nhiều em học rất giỏi, đậu rất cao, mà đơn xin học bổng không được chấp thuận— trong khi có những em khác học thường lại được.

Hồ sơ nộp tại Hội Đồng Du Học ở Saigon. Mọi chi tiết khác, em xem số báo ngày 31-3.

BẠN ĐỌC VIẾT

Xin được dự kỳ thi Bưu Điện

Kính thưa ông.

Chúng cháu, một nhóm học sinh Đệ nhị, tha thiết yêu cầu ông Tổng Giám đốc BưuĐiện một việc sau đây:

Nha Bưu điện sắp mở một kỳ thi tuyển vào trường Quốc gia Bưu điện vào những ngày 28 và 29-5. Ngày này lại trùng với ngày thi Tú tài I, đợt I. Bởi thế, chúng cháu xin ông can thiệp giùm với ông giám đốc Bưu-điện dời ngày thi lại sau ngày 29 để chúng cháu có thể dự kỳ thi Tú tài I mà chúng cháu đã cố công học tập từ đầu niên khóa.

Xin ông nhận nơi đây lòng thành kính biết ơn chúng cháu.

Thay mặt một nhóm học sinh
Đệ Nhị
Nghiêm minh Nguyệt

ANH VĂN
G.s. Ng. Ngọc Linh
tại trường LÊ-QUÝ-ĐÔN 216 Phan-đình-Phùng

KHÓA HÈ 2 tháng Hôm Nay Mở :
SÁNG: 8g — 10g mỗi ngày
Direct method I-II-III-IV-V.
Các lớp **Chiều** và **Tối** như thường lệ.
KN. 58 GD/TT/KD ngày 13-3-63

TAM TINH HẢI CẨU BỔ THẬN HOÀN số 2
Trị MỘNG TINH, DI TINH, HUỢT TINH, THANH PHẾ, BỔ THẬN, BỒI TINH và BỒI BỔ SỨC LỰC.
Có 2 loại : hoàn mật và viên đẹp, đồng giá. Nhà thuốc Bắc nào cũng có bán.
VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG
210-211 Nguyễn thái Học Saigon
Kiểm nhận BYT số 135/24.7.62

CÓ THAI MÀ BẠCH ĐÁI
Khi có thai mà còn bạch đái hoặc đau trằng dạ dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng khó khăn, đường tiểu nóng gắt, nên uống BÁ ĐẢ AN THAI số 43, VÕ VĂN VÂN do Võ văn Thêm kế chế (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán).
K. N. số 133 BYT/QDDP 24-7-62

PHONG TÌNH
HUÊ LIỄU: SANG ĐỘC LẬU, GIANG MAI
MỚI PHÁT HAY KINH NIÊN
Nên dùng : SƯU ĐỘC
BÁ ỨNG HOÀN
ÔNG-TIÊN
30 năm danh tiếng

Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt Saigon 228 — Lê-thánh-Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phú-Lâm — CHOLON
K.N. B.Y T. số 317-21-8-62

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?
Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lẫn mủ đau nhức, hậu môn có mụt và sưng, chảy nước vàng, lâu ngày sanh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRĨ LẬU HOÀN số 57 VÕ VĂN VÂN giá 25 đồng, uống dặng nhiều ngày, do Võ văn Thiêm kế chế.
K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

SỐ 1.161

KHÓI SÓNG

Truyện dài của LÝ - THẮNG

Tùng mỉm cười lắc đầu nhè nhẹ và lội xuống. Nước đục ngầu và lạnh buốt ngập đến đầu gối. Thái độ quỵ lụy quá đáng của người thợ giữ chức phó bí thư công đoàn trong phân xưởng lựu đạn của Khu ấy khiến anh nhớ tới câu nói hồi nãy của Toán:

— Có ngày nó choảng lựu đạn vào đầu chúng tôi !

Như vậy kể cũng đã khá rõ. Sự xung đột hiện có giữa một bên là một số những người cầm đầu cuộc kháng chiến ở Khu này với bên kia là những người giữ việc tổ chức cơ sở, đứng đầu là anh chàng Hòa nào đó. Chỉ còn một điều Tùng chưa biết là nguyên nhân của sự xung đột. Vì chủ trương đường lối hay là vì địa-vị quyền thế ?

Sang đến bờ bên kia, hai người lại lên xe. Anh gọi :

— Này chú Phúc ạ, tôi nhớ mang máng như đất Thanh Miện này có một tay cách mạng cừ lắm tên là ông Hoa hay ông Hoan gì ấy. Bây giờ chú có biết ông ấy ở đâu không ?

— Em không biết.

Cho rằng câu hỏi chưa gợi đủ sự chú ý của hắn, anh tiếp :

— Ngày xưa đâu như ông ấy cầm đầu cộng đoàn thợ mỏ ở Hòn Gai lãnh đạo công nhân nổi lên chống Pháp rồi bị Pháp bắt đem đi đầy ấy mà.

Phúc reo lên một tiếng nhỏ. Rồi hắn nói :

— Đấy là ông Hòa chứ sao anh lại bảo là Hoa hay Hoan. Cầm đầu thợ mỏ thì đúng là ông ấy rồi, nhưng còn có phải là người vùng này hay không thì em không biết.

— Tôi đã bảo tôi chỉ nhớ mang máng. Tôi nghe nhiều anh em nói rằng ông ấy giỏi lắm.

Người phó bí thư công đoàn vênh váo :

— Nếu đúng là ông Hoà ấy thì còn phải nói ! Ông ấy mà về đây thì đến cả ông Hàng là Chủ tịch Khu cũng phải đứng hầu một bên. Bây giờ ông Hoà ngồi ngay ở Tổng Bộ, chỉ kém có cụ Hồ thôi. Cả nước ta cóbao nhiêu thợ thuyền là ông ấy chỉ huy tất. Chính ông ấy cầm đầu Tổng Công đoàn bây giờ đấy.

Em chính là học trò của ông Hoà dạo em theo khóa huấn luyện cán bộ công đoàn ở Thủ đô nên em biết rõ.

— Ông ấy ngày xưa cũng là đồng chí của Nguyễn Thái Học, có phải không ?

Hắn trợn mắt :

— Đời nào ! Đảng của Nguyễn Thái Học chỉ có mấy anh hương sư như Giáo Mầu. Đảng này ông Hoà là đảng viên cộng sản nên mới oai chứ.

Anh tưởng câu chuyện đến đây là ngừng vì đường lại bị cắt một đoạn nữa. Xuống xe để sửa soạn lội sang bên kia, Phúc còn thẫn mặt suy nghĩ. Rồi hắn hỏi :

— Anh có chắc ông Hoà là người Thanh miện không ?

— Tôi cũng chỉ nghe loáng thoáng có anh em nói thế. Nhưng chú muốn biết chắc để làm gì ? Nếu cần, tôi sẽ tìm lại mấy đội viên cũ của tôi cũng là thợ ở Hải Phòng để hỏi hộ cho.

— Chả cần. Nhưng nếu ông Hòa là người Thanh Miện thì tại sao ông ấy lại chịu để cái lão Giáo Mầu làm chủ tịch huyện nhỉ. Lão ấy ăn tục nói phét một cây mà lại vốn là con nhà cường hào ác bá. Dân ở đây kêu ca lắm mà cán bộ cũng bất bình. Em đi chơi la cà nên em biết.

Lần này Phúc không tranh việc vác xe hầu anh nữa. Hắn đã tìm được chỗ dựa để tìm cách đánh trước những người biết tội của hắn. Nếu biết trước như vậy thì anh đã không vội hỏi tung tích anh chàng Hòa để được hắn hầu hạ đến nơi đến chốn.

Xế trưa hai người nghỉ lại một cái quán ở phủ cũ Bình Giang. Cơm không có, bún hay canh bánh đa nấu riêu cua cũng không. Tùng đành ăn bánh chưng với kẹo bột của bà bán quán để trừ bữa. Thật đúng như hai tuần trước, khi anh còn lảng vảng ở sát vùng địch để xem xét tình hình trước khi cho các đội viên đi đánh trộm một miếng vào lúc tối trời hoặc lúc gần sáng.

Đúng như chương trình đã định, Tùng trông thấy cầu Sắt thấp thoáng ở phía trước mặt vào lúc bốn giờ rưỡi. Đường xá vắng ngắt và trên những mảnh ruộng hai bên cũng không có một bóng trẻ chăn trâu. Bên tay trái ở sát chân con đê thấp và gần đầu cầu bên này có một túp nhà lá. Từ đó vào xóm làng phía trong ít nhất cũng phải ba trăm thước. Anh đạp xe chậm hẳn lại để tìm xem có con đường nào khác ngắn hơn để vào xóm nhà bên tay trái.

Bỗng một cái đầu đen nhô lên ở bên đường rồi một cái mình mặc áo nâu. Vừa đạp xe tới, anh vừa ngắm kỹ bóng người đang từ dưới ruộng bùn đi lên ấy.

Còn cách chừng hơn chục thước, Tùng mới nhận ra đó là một người đi bắt cua đồng. Nếu không có cái khăn vuông đen lấm đất đã khô trắng bịt trên đầu với một khúc dùi trắng hếu hở ra dưới ống quần sắn lên sát bẹn thì anh không sao phân biệt người ấy là đàn ông hay đàn bà.

Tùng chưa kịp định đoạt thì Phúc đã đạp xe vượt lên trước. Hắn nhả nhớt hỏi :

— Cua có bán không chị ?

Người đàn bà không nói gì cho đến lúc Tùng dừng xe lại. Chị ta còn trẻ, chỉ trạc trên dưới hai mươi. Nhìn anh chăm chú rồi lại nhìn hai cái ba lô buộc sau xe của anh và xe của Phúc cô gái bắt cua hỏi :

— Có phải hai anh đến xem cầu không ?

Phúc cười tít, mắt như dán vào cặp dùi trắng

— Đúng rồi. Sao mà tinh thế !

Nguýt hắn một cái thật dài rồi cô gái quay sang nói với Tùng :

— Anh đi thẳng vào cái nhà ở chân đê ấy. Các đồng chí ấy ở cả bên trong.

(Mai tiếp)

• Có một điểm mà Thao Trường đã vượt được là gì chi dùng Văn nghệ phục vụ những đối tượng chính trị nhất thời mà nhiều người vẫn còn mắc phải. Đối với người làm Văn nghệ, cái làm cho thắc mắc và rung động là những vấn đề của con người mà chế độ nọ, hoàn cảnh kia chỉ là những dịp cho người đau xót, nhận định, bày tỏ và bênh vực những giá trị nhân loại, chân danh quyền sống của con người ».
Trên đây là một cảm nghĩ của NGUYỄN VĂN TRUNG về

THỬ LỬA
tuyển tập 13 sáng tác ngắn của THAO-TRƯỜNG,
do Cơ Sở Báo Chí và Xuất Bản TỰ DO
vừa mới ấn hành. Sách dày 145 trang, giá bán : 25đ.

TỰ DO
TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC:

THỨ BA 2-4-1963

TRƯA: 13g. đến 15g. CHIỀU: 19g. đến 6 g. sáng hôm sau
B. S. Ngô-văn-Dzũng 15, đại-lộ Hồng-Bàng Cholon
Phạm-huy-Sinh 180, đường Đinh-tiên-Hoàng Saigon
Bà Nguyễn-văn-Ái 75, đường Trương công Định Saigon
Vũ-thiện-Phương 129, đại-lộ Khổng Tử Cholon

✱ Triển lãm về kỹ nghệ thực phẩm — SAIGON — Tổng đoàn Công kỹ nghệ đã quyết định tham gia cuộc triển lãm do Bộ Y Tế tổ chức tại vườn Tao Đàn nhân ngày Y Tế Quốc Tế (7-4-1963). Tổng đoàn sẽ trưng bày tại 4 gian hàng các thực phẩm sản xuất trong nước như đường, đồ hộp, bánh kẹo, các nước chấm, nước mắm, các nước giải khát, sữa bột. Triển lãm này sẽ khai mạc ngày 6-4-63 và mở cửa đến ngày 10-4-63.

✱ VC gài lựu đạn giết người kiếm củi — GIA ĐỊNH.— Chị Trần thị Muôn 30 tuổi ngụ tại ấp Tân Thới, xã Tân Sơn Nhì quận Tân Bình (Gia Định), chiều ngày 27-3 trong khi đi lượm củi tại khu rừng chồi ở ấp Lộc Hòa, xã Phú Thọ Hòa, cùng quận đã đạp nhằm lựu đạn của Việt Cộng gài dưới một bụi cây khô phát nổ, chết liền tại chỗ. Nhân vụ này, cán bộ Ban Trị sự ấp Tân Thới đã khuyên nhủ đồng bào các giới trong ấp phải thận trọng mỗi khi có việc ra khỏi ấp và bất cứ lúc nào bắt gặp vật gì khả nghi, phải lập tức thông báo Ban trị sự ấp rõ để tìm cách phá hủy, phòng ngừa mọi sự rủi ro do Cộng phỉ cố tình gây nên.

✱ Trường Trung học Tư thục miễn phí đầu tiên ở Huế. HUẾ.— Ban Giám đốc trường Trung học Tư thục La San Bình Linh (Pellerin) ở Huế cho biết Ban Giám đốc trường này vừa hoàn thành một trường Trung học tư thục miễn phí đầu tiên ở Thừa Thiên tại xã Hương Vinh, quận Hương Trà, tỉnh này, cạnh quốc lộ số 1, cách Huế 5 cây số về hướng Bắc. Tổng phí thiết lập ngôi trường này lên đến 1 triệu đồng, do quỹ của trường La San Bình Linh Huế đài thọ. Trường có 5 lớp học và 1 nhà giải trí, đủ chỗ cho 300 học sinh, sẽ khai giảng vào niên khóa 1963-64. Phụ trách giảng huấn tại trường này là các giáo sư và sư huynh của trường La San Bình Linh Huế. Học sinh nghèo và đồng bào Lương giáo lớn tuổi muốn trau dồi thêm kiến thức, đều có thể ghi tên xin học, được miễn phí.

✱ Con gái chủ phố chém người thuê nhà trọng thương GIA ĐỊNH.— 4 giờ chiều 31-3, ông Võ văn Miên 39 tuổi, nhân viên của một sở Mỹ ngụ tại số 26 ấp 10 đường Lê văn Duyệt đang ngồi nói chuyện bị cô Nguyễn thị Ph 18 tuổi, con của ông chủ phố ở kế bên chém bằng dao phay bị thương nặng nơi đầu máu ra xối xả được chở tới bệnh viện cứu cấp. Còn cô Ph. thì xách dao đứng trước nhà thách. kêu linh bắt. Người ta liền đi kêu lính tới bắt cô Ph. và bót. Theo lời của người kế cận cho biết, thì anh Miên thuê phố của cha cô Ph. Vào giờ nói trên cô Ph. đến nhà anh Miên đòi tiền phố. Anh Miên đưa 200đ và hẹn khi nào lợp lại nhà khỏi dột thì mới trả tiền đủ. Do đó có sự cãi vã giữa cô Ph và anh Miên rồi cô này về nhà xách dao chém lén anh này.

✱ Lại suýt cháy tại Khánh Hội — 8 giờ rưỡi tối Chủ nhật (31-3), 1 vụ hỏa hoạn suýt làm nguy cả xóm đã phát khởi tại xóm kho 3 đường Trịnh minh Thế (Khánh Hội). Hay tin có lửa cháy, đồng bào trong xóm, anh em ban phòng hỏa vội vàng chạy đến nơi lo dập tắt bạ được ngọn lửa trước khi đội cứu hỏa đến nơi. Sau khi ngọn lửa được dập tắt rồi, người ta tìm xem thì biết ngọn lửa phát cháy tấm vách lá căn nhà của ông Trương cẩm Hưng 54 tuổi, ở số 24/7 LG 10 khóm 39 (hẻm kho 3 đường Trịnh minh Thế Khánh Hội).

Theo cuộc điều tra được biết vào giờ nói trên tại nhà ông Hưng cùng đốt đèn cầy để gần tấm vách lá đèn đổ cháy qua tấm vách lá và bắt cháy qua mái nhà. Đồng bào ở xóm này phát một phen lo sợ, vì nếu không dập tắt hạ được ngọn lửa thì sự nguy cả xóm không khác vụ hỏa hoạn vừa rồi ở Vĩnh Hội vì xóm này cũng đông đảo và lại đi chật hẹp.

Cũng ngày nói trên, hồi 6 giờ chiều, lửa phát cháy ống khói tiệm cơm «Chuyên Ký» số 69 đường Tôn thất Đạm, do Lý Chuyên (Huê kiều) làm chủ. Người ta báo tin cho đội cứu hỏa đến nơi dập tắt được ngọn lửa.

✱ Xe vận tải đụng xe xích lô máy và cán chết người đi đường.— GIA ĐỊNH.— 10 giờ sáng 31-3. Có 1 chiếc xe vận tải chở đầy đá từ Biên Hòa chạy về Saigon. Khi đi đến giữa quãng đường từ Cầu Bông Ky và cầu Bình Lợi, không rõ rủi ro thế nào mà xe này lủi vào lề mặt, đụng 1 chiếc xe xích lô máy, làm anh tài xế xích lô máy tên Đỗ văn Thiệt 41 tuổi, ở đường Sư vạn Hạnh và 1 hành khách tên Trần văn Lương 26 tuổi, thợ mộc ở ấp 1 gần cầu Bình Lợi bị thương, rồi xe chở đá lủi vô lề đụng bà Nguyễn thị Giáo 49 tuổi, và bà Trần thị Lành 33 tuổi, ngụ tại ấp Bình Hòa đi chợ về trên lề đường bị thương nặng. Tai nạn xảy ra người ta chở 4 người vào nhà thương Nguyễn văn Học cứu cấp, thì đến nơi cách 1 giờ sau, thì bà Nguyễn thị Giáo tắt thở. Hay tin tai nạn xảy ra có nhà chức trách đến nơi lập biên bản đưa chiếc xe và tài xế về bót điều tra.

★ Đang ngồi họp một cô giáo ngã lăn ra chết.— ĐÔ THÀNH.— Khoảng 9 giờ 30 sáng 31-3, cô Nguyễn phan Nguyệt 34 tuổi nữ giáo viên nhà ở đường Nguyễn phi Khanh, đang ngồi họp ở trường Cầu Kho đường Phát Diệm, thình lình té xỉu xuống đất. Ông hiệu trưởng liền cho chở cô giáo vào bệnh viện Đô Thành cứu cấp, nhưng tới 10 giờ sáng 31-3, cô giáo tắt thở trên giường bệnh. Theo người hiểu chuyện cho hay thì, cô giáo này mắc chứng bệnh đau tim.

✱ Trò ảo thuật trứng biến thành cà chua tái diễn.— GIA ĐỊNH.— Sáng ngày 30-3 bà Nguyễn thị Bếp và 2 bà nữa cùng xóm ở ngõ hẻm đường Võ di Nguy (Phú nhuận) rủ nhau đi chợ nhỏ gần cổng xe lửa số 10 mua đồ ăn. Khi 3 bà đi gần đến chợ thấy có 1 thiếu phụ bán trứng vịt bên lề đường mời mua, giá mỗi chục 18đ, 3 bà mua mỗi người 10 trứng vì thấy giá rẻ. Nhưng khi về đến nhà mở ra thì cả 3 bà mới thấy gói trứng chỉ toàn là cà chua. Ba bà nói trên kêu người lối xóm lại xem, rồi sợ đem cà chua đổ hết vì các bà tin mụ hột vịt có phép thần! Nhưng sự thực đây chỉ là một vụ đánh tráo như đã xảy ra gần đây. Mụ bán hột vịt thừa lúc các bà loay hoay móc túi trả tiền, liền tráo luôn gói cà chua vào gói trứng.

✱ 3 cô đâm chém nhau vì tình 2 cô bị thương nặng.— ĐÔ THÀNH—8 giờ sáng 31-3 một vụ lưu huyết vì tình đã xảy ra tại bến Vân Đồn Khánh Hội. Hai thiếu nữ tên Lê thị B. 18 tuổi, và Trần thị B. 18 tuổi cùng ở bến Vân Đồn bị cô Lê thị Ch, cũng ở bến Vân Đồn chém trọng thương nằm bất tỉnh trên lề đường. Hai nạn nhân liền được chở tới bệnh viện Đô Thành cứu cấp, còn Lê thị Ch 20 tuổi bị nhà chức trách câu lưu để điều tra. Theo người hiểu chuyện cho hay thì cô Ch. có yêu một chàng trai nọ ở cùng xóm, hai người sắp làm lễ cưới, nhưng nửa tháng nay cô Ch không thấy người yêu tới thăm. Cô dò la thì mới hay người chồng sắp cưới đã tằng tịu với cô Lê thị B. và Trần thị B. Máu ghen nổi lên sáng ngày nói trên cô Ch gặp hai cô này đang đi ở trên đường liền xấn tới gây sự, sau đó rút dao trong người ra chém 2 tình địch trọng thương. Nhà chức trách mở cuộc điều tra. Cô Ch đã bị câu lưu để thẩm vấn.

✱ Phật tử Giáo hội tăng giá phát tặng phẩm cho nạn dân Vĩnh Hội.— ĐÔ THÀNH — Ngày 31-1-63 lúc 8 giờ sáng, Chư Tăng Ni cùng các Phật tử thuộc trong các Chùa của Giáo hội Tăng Già Việt Nam đi thăm Đồng bào Vĩnh hội bị hỏa hoạn. Trong dịp thăm viếng này Chư Tăng có tặng mỗi gia đình bị nạn 4 kilo gạo, 1 chai nước tương, 1 miếng xà phòng và 1 cái thau. Tổng cộng tặng phẩm có tất cả 120 tạ gạo, 3000 chai nước tương, 3000 miếng xà bông và 3000 cái thau.

✱ Một thiếu nữ lái xe bay xuống hố làm 3 cô bị thương.— BIÊN HÒA — 14 giờ chiều 30-3-63, cô Trần thị Bích N., 28 tuổi lái chiếc xe Peugeot 403 số 821 chở hai người bạn gái tên Võ thị Ý 25 tuổi và Hồ thị Châu 26 tuổi từ Saigon chạy ra Vũng Tàu. Vì lái xe chạy như bay, nên khi xe chạy tới Suối Câu có Ngã lách tránh một chiếc xe hơi rồi lạy tay lái không lại nên xe bay tuốt xuống mương lội nhào làm cả ba cô đều bị thương. P.S.

✱ Tin thêm về vụ Cô giáo nhảy sông cầu Bình Lợi tự tử.— GIA ĐỊNH — Số báo trước có loan tin 5 giờ chiều 29-3 cô Phạm thị Nguyên Hồng, 24t, giáo viên tiểu học Bình Tây lên cầu Bình Lợi nhảy sông tự tử. Cuộc mò kiếm tiếp tục nhưng vẫn không tìm thấy xác kẻ bạc mạnh. Nhà chức trách tới điều tra thấy 1 bức thơ tuyệt mạng để trong hộp cẩm cho ý nói cô buồn vì tình duyên nên tự tử. Theo lời thân nhân của cô thì cô Hồng đã làm hôn thú với giáo sư Bùi trúc Nh. dạy ở An Đông nhưng chưa làm lễ cưới chính thức vì còn chờ năm nay cô Hồng thi đỗ bằng Tú Tài Toàn phần. Rồi chẳng biết mối tình giữa cô và chàng giáo sư nọ có điều gì trắc trở mà cô lại tìm cái chết. Hiện giáo sư Nh bị mời thẩm vấn. (PT)

✱ Từ Định Tường lên Saigon mua vé số, bị gạt hết cả tiền.— ĐÔ THÀNH—8 giờ sáng 30-3, người đi ngang qua Nha Xổ số Kiến Thiết đường Thống nhất, thấy một thiếu phụ ngồi khóc. Gạn hỏi thì chị này cho hay tên Nguyễn thị Hai 57 tuổi, nhà ở đường Nguyễn huỳnh Đức tỉnh Định tường, có số bạc 15 ngàn đồng lên Saigon mua vé số chị hỏi thăm tới Nha Xổ số Kiến Thiết nói trên, thì gặp một người đàn ông chừng 40 tuổi, từ trong Nha Xổ số đi ra. Chị Hai liền hỏi thăm chỗ bán vé số thì gã nọ xưng là nhân viên của Nha Xổ số và nhận mua vé số hộ cho Tường thật chị Hai liền đưa số bạc 15 ngàn đồng cho tên nọ. Chị Hai ngồi chờ gần hết buổi, cũng không thấy gã nọ ra lúc hỏi thăm mới hay là một tên lưu manh đã mạo danh nhân viên Nha Xổ số Kiến Thiết để lường gạt. Chị này chỉ còn nước đi có bót.

✱ Chở 1.500 chai thuốc trụ sinh về các tỉnh bán chợ đen.— ĐÔ THÀNH — Ngày 29-3 Cảnh sát Quốc gia đã khám phá được 1 tổ chức mua thuốc trụ sinh đem đi các tỉnh bán giá chợ đen. Nguyên ngày nói trên, sau khi dò hỏi biết được Nguyễn văn Thọ 32 tuổi nhà ở đường Võ di Nguy (Phú Nhuận) xuống Saigon mua được một số thuốc trụ sinh, chở về trên chiếc xe hơi hiệu «Renault 4» nhân viên liền theo dõi và chận bắt được tại đường Hai Bà Trưng lúc xe này hướng về Cầu Kiệu. Xét trong xe nhà chức trách bắt gặp lối 1.500 chai thuốc trụ sinh loại: Pénicilline, Bipénicilline và Dihydrostrep Tromycine. Thọ bị bắt và số thuốc bị tịch thâu. (PT)

Lập - trường

(Tiếp theo 1 trang 1)

gây nghi ngờ về sự ích lợi của nó, thì quả là một điều đáng tiếc và đáng trách. Đáng tiếc ở những chỗ hiểu lầm về tinh thần trợ giúp cao cả, và ảnh hưởng lợi ích sâu xa. Đáng trách ở những chỗ dụng tâm khai thác vào mục tiêu thấp kém, hoặc thiếu lương thiện để kiếm lợi cho một thiểu số, và gây hiểu lầm, bất mãn chung.

Để tránh những thắc mắc và bất bình về cả hai phía có hại cho ý nghĩa và lợi ích của mọi sự viện trợ, thật sự chỉ có con đường phổ biến đầy đủ mọi tin tức về đường lối và về việc xử dụng thực hiện tới đâu, như thế nào, khả dĩ kiểm soát được cho quang minh rành rẽ. Việc đó không đặt riêng cho các nước tiếp nhận viện trợ, mà chính cần ngay cả cho các nước cấp viện trợ.

Quả thật là một điều đáng khiến phải liên tưởng đến những lời tuyên bố của ông H. Wilson lãnh tụ đảng Lao động Anh, tại Liverpool ngày 23.3, chống với sự khi rẻ mỗi ngày mỗi lớn mà chính phủ tỏ ra đối với các quyền của Quốc hội và của nền báo chí tự do; vì do sự thiếu thốn tài liệu, tin tức, cung cấp cho quốc hội và báo giới Anh quốc, mà về nhiều cuộc thảo luận tới nhiều vấn đề quan trọng liên hệ đến Anh quốc, báo giới ngoại quốc thường khi lại biết nhiều hơn cả quốc hội Anh về những điều ngoại trưởng Anh quốc đã nói ra ! (AFP-23-3). Nếu như vậy, làm gì còn có được sự tín nhiệm, và sự kiểm soát cần thiết !

TỰ DO

Ngoài khơi Vũng Tàu
TÀU ĐỤNG TAN ghe lưới RỒI BỎ CHẠY

● *3 ngư phủ biệt tích, 4 người được cứu 1 ông.*

VŨNG TÀU.— 3 giờ khuya 26 rạng ngày 27-3-63 một tai nạn hàng hải khủng khiếp đã xảy ra tại ngoài khơi biển Vũng Tàu thuộc hải phận quận Vũng tàu tỉnh Phước Tuy.

Giờ nói trên, ông Nguyễn Bồi 45 tuổi, ngư phủ ngụ ở ấp Bến Đá xã Thắng Nhì Quận Vũng Tàu Tỉnh Phước Tuy, cùng 6 người bạn, lái chiếc ghe lưới số 1317 từ nhà theo Sông Cỏ May chạy ra khơi để đánh cá. Khi ra khơi đầu với Núi Lớn độ 2000 thước và đang bủa lưới thì gặp 1 chiếc tàu khá lớn sơn đen (?) từ ngoài khơi ở về hướng Nam, chạy vào.

Không hiểu, có phải vì trời quá tối tài công tàu không trông thấy rõ ghe lưới hay sao mà tàu đâm ngay vào hông ghe lưới cỡi bể tan tành, nhận chìm luôn xuống biển với tất cả dụng cụ hành nghề và hất 7 ngư phủ văng tung tứ phía.

Tai nạn khủng khiếp xảy ra, thay vì dừng lại để tổ chức việc cấp cứu tài công tàu này lại nhẫn tâm lái tàu rẽ sang hướng khác và bỏ chạy luôn để mặc 7 nạn nhân vật lộn với cái chết giữa trùng dương. Mãi đến 1 lúc lâu sau, nhờ có 2 chiếc ghe lưới khác chạy ngang phát giác và cứu kịp được 4 người riêng 3 ngư phủ kia thì không thấy tăm dạng đâu cả.

Bốn nạn nhân được đưa vào bờ và sau đó đến cấp báo một vụ cho Nhà chức trách sở tại. Nơi đây liền mở cuộc điều tra nhưng vì các nạn nhân không nhận được 1 chi tiết gì về chiếc tàu kia nên không biết chiếc tàu này thuộc loại nào và của ai nên việc truy tầm trung tích có phần khó khăn. Nghe đâu, cơ quan hữu trách cũng đã đánh điện đến các Cơ quan Hàng hải liên hệ để xin tin tức nhưng chưa biết kết quả ra sao. (K.N.H)

DỜI NGÀY
đua xe gắn máy

SAIGON— Tổng Cuộc Xe Đạp vừa thông báo cuộc đua xe gắn máy dự định vào sáng Chúa nhựt 7-4-63, vì lý do kỹ thuật; sẽ dời lại cho đến một ngày sẽ định sau.

Trong tháng Ba, Tổng Cuộc Xe Đạp đã tổ chức được 2 cuộc đua xe gắn máy. Nhờ số tiền thâu trong hai cuộc đua này, Tổng Cuộc Xe Đạp đã tăng trái những số nợ cũ Với gần 5 vạn tiền lời đã thâu, Tổng Cuộc Xe Đạp, sẽ xúc tiến việc chuẩn bị các tay đua dự giải vô địch Á Châu tháng 5 tới tại MãLai.

BỊ ĐỨT THẮNG
Xe đò tông vào XE VẬN TẢI
ngay tại trạm kiểm soát Bàu Cá (Xuân Lộc)

● *2 người chết liền, trong đó có linh mục Đinh Ninh, Cha sở Thành Triệu (Bến Tre). — 20 hành khách đều bị thương.*

XUÂN LỘC.— 9 giờ 20 sáng ngày 30-3-63, một tai nạn lưu thông vô cùng khủng khiếp đã xảy ra ngay tại Trạm Kiểm soát Bàu Cá, trước Sở Canh Nông Thực Nghiệm Hưng Lộc thuộc ấp Hưng Nghĩa xã Hưng Lộc cách Ngã ba Dầu Giây Quận Xuân Lộc Tỉnh Long Khánh độ 4.500 thước.

Vào giờ nói trên xe đò Mai Tiến Renault số EA 7795 do tài xế Nguyễn văn Thịnh 32t lái từ Túc Trưng Xuân Lộc về Biên Hòa khi tới trạm kiểm soát Bàu Cá vì chạy quá mau lại thắng gấp nên bị bể ống thắng xe Mai Tiến đã ủi vào đít chiếc xế hàng hiệu Chevrolet số NDC 993 (do tài xế Đỗ văn Song lái) đang dừng tại đây để chờ kiểm soát. Sức dụng quá dữ dội khiến xe hàng bị dầy nhảy vọt lên lề đè bẹp Trạm kiểm soát và hất Cảnh sát viên Trần văn Đính 27 tuổi bay lộn nhu trái banh văng xa hơn 6 thước.

Tai nạn khủng khiếp xảy ra làm 2 xe đều bị hư hại nhất là xe đò Mai Tiến bị nát cả gian đầu, ghế băng bị gãy. Tính ra, hơn 20 hành khách trên xe đò đều bị thương nhưng chỉ có 12 người bị nặng là ông Nguyễn đăng Chiểu 34 tuổi (chủ xe), Bùi bị Rái 56 tuổi, Trần văn Đ.nh 51 tuổi, Nguyễn văn Hạnh 30 tuổi, Đinh văn Vinh 45 tuổi, Võ ngọc Túy 41 tuổi, Trần đức Chiêm 43 tuổi, Cao thị Hưng 27 tuổi, Vũ đình Ngoạn, 43 tuổi, Nguyễn đức Tảo 32 tuổi, Đặng văn Dai 29 tuổi, Huỳnh văn Trà 26 tuổi và CSV Trần văn Dinh và 2 người chết tại chỗ là Linh mục Đinh Ninh Cha Chánh Xứ Thành Triệu ở Kiến Hòa và 1 bà lão chưa rõ tên tuổi

Các nạn nhân được đưa ngay về Bình viện Long Khánh điều trị sau đó trong số có 6 người trầm trọng thì được chở xuống Bịnh viện Chợ Rẫy cứu cấp Riêng tài xế Thịnh bên xe đò thì bị xây xát xoàng. Nhà chức trách sở tại đã câu lưu tài xế Thịnh để điều tra. K.N.H.

Quân xa cán chết 1 thiếu phụ

TAM KỲ. — Hồi 13 giờ 30 ngày 28-3-63, chiếc quân xa số 102-866 do Chuẩn úy Hồ văn Đại. Trưởng phòng Nội an Quận Tam Kỳ Quảng Tín, lái lúc đến Ngã ba Hen, trên Quốc lộ 1, cách Thị xã Tam Kỳ 800 thước về hướng tây bắc, cán chết 1 thiếu phụ tên Trần thị Điều 25 tuổi chánh trú quán Xã Kỳ hương quận Tam Kỳ Quảng Tín lúc ấy đang đi chợ. Quân xa có lẽ lách để tránh nên lật nào xuống ruộng. Chuẩn úy Đại và 1 binh sĩ khác trên xe bị thương nhẹ.

Nhà chức trách đã đến nơi lập biên bản đồng thời đưa các nạn nhân vào Bệnh viện Tam Kỳ cứu cấp. Tại đây sau 5 phút thì thiếu phụ tắt thở H Nh.

TIN MỪNG

Chúng tôi vừa được hồng thiếp báo tin đến ngày 4-4-63, ông bà Đặng Đình Đạo, ở số 266/10bis Tôn Đản (Saigon) sẽ làm lễ thành hôn cho thứ nam

Cậu ĐẶNG - ĐÌNH - ĐỨC
đẹp duyên cùng
Cô NGUYỄN-THỊ-PHƯƠNG

thứ nữ của bà quả phụ Nguyễn văn Quí ở 188/15, Đô thành Nhân Sg.

Xin có lời thành thật mừng ông bà Đặng Đình Đạo, hai họ và chúc cô dâu chú rể trăm năm hạnh phúc.

Vợ chồng PHẠM-VĂN-CỪNG

(Tiếp theo 3 trang 1)

tỉnh lỵ Quận Long lối 35 cây số về phía Tây Nam, hồi 2 giờ ngày 15-3, đã bị lối 2 đại đội Việt Cộng kéo đến tấn công gây tử thương cho 9 Bảo an và 1 Dân vệ trong số chiến sĩ trạm đóng điểm tựa này.

Mặc dầu quân số địch đông hơn gấp bội và hàng ngũ bị tổn thất, Bảo an và Dân vệ điểm tựa Ấp chiến lược Tân hưng Đông đã anh dũng chống trả, thẳng dừng nhiều đợt xung phong của địch vào ấp này.

Sau hơn 20 phút chiến đấu, pháo binh từ quận lỵ tới tấp pháo kích địch và đã đẩy lui địch rút về hướng Tây Nam, mang theo 7 tên chết và nhiều tên khác trọng thương. (VTX)

Chiến công của Dân Vệ Mỹ An

CAO LÃNH.— Dân vệ đồn Mỹ Đa, xã Mỹ An, quận Mỹ An (Kiến Phong), hồi 6 giờ sáng ngày 29-3, trong khi đang tuần tiễu tại xã này và được lực lượng an ninh quận tiếp viện kịp thời trong một cuộc chạm súng với 1 toán VC, đã bắn 2 tên bỏ xác tại trận bắt sống 3 tên khác tại một địa điểm cách tỉnh lỵ Cao Lãnh 35 cây số về phía Đông Bắc. Lực lượng hành quân vô sự.

TIN ĐẶC BIỆT

(Tiếp theo 2 trang 1)

Ngoài ra mỗi sổ mua hàng của gia đình lại còn có hai tờ phiếu có những ô ghi chữ từ A, B, C đến 1 nói là dùng để mua hàng trong dịp tết hoặc vài ngày lễ lớn của cộng sản.

Theo sự giải thích của nhà cầm quyền Cộng sản thì biện pháp này nhằm chống lại nạn chợ đen thực phẩm và hàng hóa ở thủ đô cộng sản Bắc Việt. Nạn chợ đen này mỗi năm càng thêm trầm trọng vì lẽ sức sản xuất nông nghiệp và công nghiệp vốn đã yếu kém lại yếu kém thêm trong vài năm gần đây. Nhu cầu của nhân dân thì nhiều mà cung cấp lại chỉ có ít cho nên mỗi khi cơ quan mậu dịch quốc doanh bán ra thứ gì là tất cả mọi người, trước hết là cán bộ tay trong, lại xúm vào mua vét hết để dành cơ đem bán chợ đen.

Mặt khác, khi cho cán bộ các ngành liên hệ học tập, giới có trách nhiệm lại giải thích thêm hai tác dụng khác của việc đặt ra sổ mua hàng. Trước hết là việc kiểm soát dân chúng trong thành phố Hà Nội và các vùng lân cận sẽ được chặt chẽ hơn nhờ việc loại trừ những người cư ngụ trái phép. Những người này, từ các thị trấn khác và các vùng nông thôn tự ý về thủ đô kiếm ăn mà không được phép của nhà cầm quyền cộng sản, sẽ không được cấp sổ mua hàng. Vì thế chúng có gì ăn, họ sẽ phải trở về nguyên quán. Những người này gây nên một mối lo ngại thường xuyên và quan trọng cho đảng và chính phủ cộng sản và bị liệt hạng «lưu manh phản động».

Sau nữa, việc lập Sổ mua hàng cũng là một cố gắng mới để triệt hạ việc buôn bán thực phẩm của nông dân tự tiện. Những nông dân đem nông sản, gà vịt, tôm cá do chính họ sản xuất được, vào bán ở Hà Nội chính là những kẻ cạnh tranh đáng sợ của mậu dịch quốc doanh thực phẩm.

Chính phủ cộng sản hy vọng rằng việc lập sổ mua hàng cho mỗ gia đình dân chúng sống ở Hà Nội là một biện pháp tăng cường trị an hữu hiệu chống với các phần tử phản động vẫn thường xuyên phá hoại chính sách của đảng và chính phủ. Người ta chưa rõ số người sẽ bị loại trừ khỏi Hà Nội bằng cách cắt khẩu phần hàng ngày sẽ lên tới bao nhiêu.

VC bắn ghe chài 2 người chết

TÂY NINH.— 15 giờ chiều ngày 30-3-63, 1 chiếc ghe cá có chở lối 6 người đến vùng Xóm Lò Gạch thuộc ấp Lâm Vò xã Ninh Thạnh quận Phú Khương, cách Tỉnh lỵ Tây Ninh 2 cây số đã bị 1 toán VC trên bờ dùng lựu đạn và súng tấn công bất ngờ. Ghe bị chìm, có 2 người chết là ông Nguyễn bá Phước 54 tuổi bị trúng đạn và Trần ngọc Quan 25 tuổi bị miểng lựu đạn ngoài ra còn anh Nguyễn văn Thạch bị thương nhẹ. Lực lượng an ninh địa phương hay tin đến cho chở nạn nhân đến Bịnh viện Tỉnh. (TK)

Nhiều trận đánh nhỏ

SAIGON — Theo thông tin viện V. T. X. ngày 1-4-1963 nhiều cuộc đụng độ xảy ra tại các Tiểu khu từ 27-3 đến 30-3, tuy lẻ tẻ nhưng đã gây cho các lực lượng an ninh các tỉnh Long An, Gia Định, Long Khánh, Phú Yên số tổn thất gồm 6 người chết, 8 bị thương. Sau đây là vài trận đáng chú ý.

Bắt sống 1 Tỉnh ủy V.C ở Biên Hòa

Bảo an đồn Bình Long, quận Công Thanh, hồi 16g. 50 ngày 28-3 phục kích tại ấp Bình Ninh cùng quận, đã bắt sống được 1 Tỉnh ủy viên Việt cộng, bí danh Huỳnh văn Sơn, 44 tuổi và đã trên 14 tuổi đảng. Bảo an còn tịch thu 1 lựu đạn cùng nhiều tài liệu quan trọng.

Chạm súng ở HócMôn

Dân vệ và Thanh niên chiến đấu ấp chiến lược Thới Tây, xã Tân Hiệp (quận Hóc Môn) đêm 28 rạng ngày 29-3 đã chạm súng với 1 toán Việt Cộng võ trang tại vùng Láng Chà, giáp ranh 2 quận Hóc Môn—Củ Chi. Phía Dân vệ và Thanh niên chiến đấu 1 Dân vệ và 1 thanh niên chiến đấu tử thương, 2 Dân vệ khác và ủy viên quân sự ấp chiến lược Thới Tây bị thương, mất 2 Mas36. Tổn thất địch không rõ.

V.C. đánh 2 Ấp Chiến Lược ở Long Khánh và Phú Yên

Dân vệ ấp chiến lược Bình Lộc, xã Bình Lộc (quận Xuân Lộc) đêm 28 rạng 30-3 đã bị 1 toán Việt cộng lối một trung đội lợi dụng lúc trời đang nổi mưa tấn công vào ấp này, gây tử thương cho 2 Dân vệ và 1 liên gia trưởng. Ngay sau đó, lực lượng an ninh tỉnh mở cuộc truy kích địch có pháo binh yểm trợ. Tổn thất địch không rõ.

Dân vệ ấp chiến lược Phước Nhuận quận Đồng Xuân, đêm 28-3 bị một toán đông Việt cộng võ trang đầy đủ kéo đến tấn công bất ngờ nhưng đã anh dũng chống trả chận đứng mọi cuộc xung phong của Việt cộng. Phía Dân vệ có 2 chiến sĩ khác bị thương.

ĐÍNH CHÍNH

Trong cáo phó cụ VŨ-DOÃN-PHÁI ngày 31-3-63 nơi tang tư, địa chỉ tang gia *183/13-15 đường Trần quốc Toản Saigon.* Vì kỹ thuật ấn loát nên thiếu sót, Xin nói lại cho đúng.

Cùng các bạn yêu THƠ:

THI TUYỂN
(Poèmes Choisis)
của
VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

đang in và sẽ in xong vào tháng 5 dương lịch. Xin các bạn đặt mua ngay từ bây giờ. Bản ghi chữ ĐẶC BIỆT giá 100$. Bản ghi chữ ĐẶC BIỆT ỦNG HỘ giá 500$ Ở gần xin liên lạc thẳng với tác giả. Ở xa, gửi bưu phiếu về địa chỉ:
345/2 Phan đình Phùng, Saigon
Các bản đặc biệt đều in trên giấy Croquis và giấy Bouffant. Sách dầy 170 trang, in 2 màu; Bìa 3 màu của VĂN-THANH; Phụ bản 4 màu của YSABEL BAES

VIỆT NAM CỘNG HOÀ
BỘ CẢI TIẾN NÔNG THÔN
TỔNG NHA ĐIỀN ĐỊA

Cáo thị
đấu thầu công khai

NGÀY GIỜ VÀ NƠI MỞ CUỘC ĐẤU THẦU: Ngày 12-4-1963 hồi 8 giờ tại Tổng nha Điền địa, số 86 đường Hai Bà Trưng Saigon.

MỤC TIÊU CUỘC ĐẤU THẦU: Cung cấp ấn chỉ và sổ sách, chia làm 3 Lô, trị giá ước lượng: 357.000$00, 325.000$00. và 331.025$00;

NƠI THAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH VÀ XEM MẪU:
Sở Hành chánh Tổng Nha Điền địa trong giờ làm việc.

Hạn cuối cùng nộp đơn xin cấp giấy đóng tiền ký quỹ tạm để dự thầu: Cuối ngày 8-4-1963.

SAIGON, ngày 28 tháng 3 năm 1963
TỔNG NHA ĐIỀN ĐỊA

CÁO THỊ ĐẤU THẦU

I) NƠI VÀ NGÀY MỞ THẦU: Tại Nha Xã Hội Q.Đ.V.N C.H. (số 2 Tcr Đại lộ Thống Nhất Saigon) ngày 9.4.1963 hồi 8 giờ 30.

II) MỤC TIÊU VIỆC ĐẤU THẦU: Cung cấp 3 lô gỗ xẻ không công mộc (mỗi lô 600 cân nhỏ) trị giá ước lượng mỗi lô 1.226 400$00 (đấu thầu lần thứ hai).

III) NƠI THAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH: trong những ngày giờ làm việc.

— Tổng Nha Hành Ngân Kế (số 63 Gia Long — Saigon)
— Nha Xã Hội QĐVNCH (số 2 Tcr Đại lộ Thống Nhất Saigon)

K.B.C. 4961, ngày 1 tháng 4 1963
Giám Đốc Nha Xã Hội Q.Đ.V.N.C.H.

Nóng lạnh. cảm. cúm. đau nhức
ANTIGRIPPAUX
VITAMINE B1
Bùa bổ đầu người nhãn hiệu chứng tỏa
Có bán viện lề tại nhà thuốc tây

PHẦN THƯỞNG CUỐI NĂM HỌC ?

— Không gì bằng trên 30 tác phẩm thuộc đủ loại, của các cây bút nổi tiếng từ hồi tiền chiến tới nay, do Cơ sở Báo chí và Xuất bản Tự Do chọn lọc và trình bày trong hơn 4 năm qua !

— Tác phẩm của Cơ sở Tự Do: những cuốn sách hay, in đẹp, giá rẻ: NHỮNG PHẦN THƯỞNG THÚ VỊ và HỮU ÍCH sẽ trở thành những người bạn đường của các bạn trẻ trong những năm học sắp tới và suốt cả cuộc đời.

— Hỏi tại các hiệu sách trong toàn quốc hoặc tại Cơ sở Tự Do, 25-29 Võ Tánh (Saigon), dây nói: 25.521, hộp thư: 653.

— Mua nhiều: tính giá đặc biệt.

Cách dùng xe buýt đến bến xe chạy Nam Vang và Miền Trung (Trung Phần)

Bến xe chạy Nam Vang và các Tỉnh Miền Trung (Trung Phần) nằm trên đường Pétrus Ký, khoảng từ Hùng Vương đến Trần q Toản.

Muốn dùng xe buýt để đến bến xe, quý vị hành khách có thể theo những thể thức sau đây:

ĐI THẲNG:
— Từ Saigon hoặc từ chợ Bình Tây đi xe Bình Tây (số 32).
— Từ Gia Định, Phú Nhuận, Trương minh Giảng đi xe Gia-Định — Chợ lớn (số 34).
— Từ Saigon hoặc Phú Thọ — Lò Da đi xe Phú Thọ (số 31).

SANG XE bằng hai cách:
1) Đi thẳng đến Diên Hồng và lấy một trong 2 xe: Bình Tây — hay Phú Thọ.
2) Sang xe dọc đường:

Từ Bảy Hiền, Lăng Cha Cả, Phi Cảng, Thông Tây Hội, GòVấp có thể sang xe Gia Định — Chợ Lớn tại các Trạm sau đây:
— Xe Bảy Hiền, tại trạm Công Trường Dân Chủ.
— Xe Lăng Cha Cả, tại trạm Trương Minh Giảng.
— Xe Phi Cảng, tại trạm Trương tấn Bửu.
— Xe Thông Tây Hội, tại trạm Ngã tư Phú Nhuận.
— Xe GòVấp, tại trạm GiaĐịnh (trước lăng Nguyễn-v-Học).
— Từ Phú Mỹ — Đa Kao đi xe Phú Mỹ — Chợ Lớn (số 24) đến trạm Chợ Đũi sang xe Bình Tây.
— Từ Phú Lâm, Cây Mai, Cây Gõ đến Tháp Mười sang xe Bình Tây.
— Từ Bình Đông, đi xe Bình Đông — Xóm Củi (số 23) đến chợ Bình Tây sang xe Bình Tây.

Tăng giá xe buýt

● *Thẻ hàng tuần từ 42$ lên 80$— Vé đặc biệt từ 1$ tăng lên 2$.*
● *Lập thêm thẻ hàng tháng 250 đồng được đi cả xe xanh và xe vàng.*

SAIGON.— Chúng tôi vừa được tin chánh thức cho biết, sau một thời gian cứu xét tỉ mỉ, giá biểu xe buýt thuộc C.Q.C.C. sẽ được qui định lại.

Trước 1953, giá mỗi cây số là 0đ40, sau 1953 được tăng lên 0đ50 mãi cho tới bây giờ chưa thay đổi, nên nhà cầm quyền đã cho phép C.Q.C.C. tăng tiền hành khách lên 0đ70 một cây số. Do đó, các đường ô tô buýt sau đây sẽ được tăng giá:

Đường Saigon-Cholon

Đường này dài 6 cây số, được tăng từ 3 đồng, lên 4 đồng 1 vé.

Đường Saigon-Gòvấp

Giá vé được tăng từ 4$ lên 5$. Nhưng hành khách đi từ Saigon vô tới chợ Bà chiểu thì được lấy theo giá cũ là 3đ. Từ Gò vấp đi Bà chiểu và ngược lại cũng 3 đồng.

Vé đặc biệt

— Vé đặc biệt: cho học sinh và quân nhân sẽ được tăng đồng loạt từ 1 đồng lên 2 đồng cho mỗi một lộ trình dù ngắn hay dài trên bất cứ một đường ô tô buýt nào trong Đô thành và ngoại ô, thuộc C.Q.C.C.

— Thẻ hàng tuần: từ 42 đồng tăng lên 80đ, nhưng khách chỉ được đi xe ô tô buýt xanh trên mọi lộ trình.

Thẻ hàng tháng: mới bầy ra với giá 250đ. Với thẻ mới này, hành khách được đi trên mọi lộ trình, với ô tô buýt xanh hay vàng, tùy thích.

Giá mới trên đây sẽ được thi hành trong vòng tuần tới đây. Chúng tôi sẽ loan tiếp các chi tiết và giá biểu cho các lộ trình khác với các chi tiết đầy đủ hơn. Sau khi C.Q.C.C quy định xong. (TTL)

(Tiếp theo 4 trang 1)

thời gian phát động chiến dịch này cho đến 31-3-63.

Nếu kể cả số 378 Việt Cộng đã được loan trước đây cùng trong thời gian nói trên thì con số Việt Cộng đã hưởng ứng chiến dịch chiêu hồi trở về với chính nghĩa Quốc gia đã lên đến 675 người thuộc đủ thành phần từ cán bộ quân sự đến cán bộ hành chánh.

Tất cả số Việt cộng đi quy thuận trên đây đều được chính quyền địa phương tiếp đón niềm nở và cấp đủ giấy tờ về xum họp với gia đình theo sở nguyện.

Lớp học tiếng Anh
trong vụ hè do Sở Thông Tin Mỹ tổ chức

SAIGON.— Trong mấy tháng hè, Sở Thông Tin Hoa Kỳ sẽ mở tại thính phòng của sở các chương trình Anh Ngữ dành cho học sinh các trường Trung học: hai buổi chiếu phim nói tiếng Anh vào ngày Thứ Ba và Thứ Năm từ 4 giờ đến 5 giờ chiều và hai buổi dạy tiếng Anh bằng băng nhựa thu thanh cũng vào các ngày nói trên từ 3 giờ đến 4 giờ chiều, Vé vô cửa đã phân phát cho khắp các trường Trung học ở Đô thành. Chương trình Anh Ngữ này sẽ bắt đầu từ ngày thứ Ba 16 tháng 4 thay vì mồng 2 tháng 4 như đã loan báo trước đây.

Các học sinh quan tâm đến một trong hai chương trình này mà chưa nhận được vé do nhà trường cấp phát có thể làm đơn xin tại Văn phòng Văn hóa của Sở Thông Tin Hoa Kỳ, 145 đường Nguyễn Huệ, ghi rõ tên tuổi, địa chỉ học lực và tên trường. Nếu có dư học sinh tham dự. Sở Thông Tin Hoa Kỳ sẽ tổ chức thêm các buổi chiếu phim và dạy Anh Ngữ như trên vào những giờ khác.

Thuyên chuyển

● *Thiếu tá Nguyễn Văn Bình giữ chức tỉnh trưởng Chương Thiện thay Thiếu tá Nguyễn Hiền Điềm.*

VỊ THANH.— Lễ bàn giao chức vụ Tỉnh trưởng Chương Thiện đã được cử hành trọng thể sáng ngày 30-3 vừa qua tại công trường Cộng Đồng tỉnh lỵ Vị Thanh dưới quyền chủ tọa của ông Nguyễn văn Vàng, Đại biểu Chánh phủ Miền Tây Nam Phần trước sự hiện diện của Đại tá Bùi hữu Nhơn, Tư lệnh khu 42 chiến thuật cùng 1 số đông đại diện các cấp dân quân chính tỉnh này và ngót 2.000 đồng bào địa phương.

Sau phần nghi thức khai mạc, ông Đại biểu Chánh phủ tại miền Tây Nam Phần đã tuyên đọc Nghị định số 248/NV ngày 16-3 của Tổng Thống Việt Nam Cộng Hòa bổ nhiệm Thiếu tá Nguyễn văn Bình, Nguyên Quận trưởng Củ Chi (Bình Dương) thay thế Thiếu tá Nguyễn Hiền Điềm, được đề cử giữ trọng trách khác.

LỰU ĐẠN NỔ Ở ĐỒN VĨNH PHÚ LÁI THIÊU
1 thiếu nữ chết

● Phải chăng là 1 vụ ám sát

BÌNH DƯƠNG.— Vào khoảng 5 giờ 15 sáng ngày 28-3-63, tại đồn Dân vệ xã Vĩnh Phú (quận Lái Thiêu) có xảy ra một vụ lựu đạn nổ. Nguyên vào giờ nói trên, người ta cư ngụ xung quanh xã Vĩnh Phú Lái Thiêu thình lình nghe một tiếng nổ dữ dội phát khởi phía bên trong đồn này. Mọi người hoang mang và tưởng là có bọn gian manh lén phá hoại. Đồng thời nhà đương cuộc địa phương đến nơi thì được biết có 1 thiếu nữ bị banh ruột thiệt mạng và có 4 người bị trúng thương được đưa vào bịnh viện Bình Dương điều trị.

Tiến hành cuộc điều tra nhà hữu trách cho biết thêm tiếng nổ này phát khởi ở bên trong gian phòng của Trung đội trưởng Lê thành Lũy 33 tuổi ngụ trong trại gia đình binh sĩ. Theo lời của ông Lũy thì vào giờ nói trên ông cùng vợ là cô Nguyễn thị Tiết 28 tuổi đang ngủ trên giường, bất đồ trái lựu đạn đêm hôm đi canh tuần ông để trên giường phát nổ khiến cô Tiết vợ ông chết liền còn về phần ông vốn có kinh nghiệm đã nhanh nhẹn lăn khỏi giường nằm sát đất nên chỉ bị thương xoàng.

Theo dư luận người lối xóm cô Út Tiết con của bà góa phụ nọ cư ngụ số 3/15 ở ấp Đông xã nói trên đã trải qua 2 đời chồng, đời thứ nhứt chồng cô là 1 anh quân nhân thời Pháp thuộc đã tử trận, rồi cô có chắp nối với một anh thợ làm chén ăn ở được 3 năm, đó là đời chồng thứ hai. Nhưng sau đó vì người này lại bỏ thê có vợ bé nên cô Tiết rời bỏ gia đình đi làm thợ sơn, về quốc trở về chung sống với mẹ già. Sau cô lại lấy ông Tiết, và ông này đã có vợ và có sự ghen tuông, cãi lộn.

Điểm đáng chú ý nhứt là chiều ngày 27-3 có người được biết buổi cơm chiều gia đình cô Út Tiết «Cơm không lành, canh không ngọt» bởi lẽ ông Lũy và vợ ông đấu khẩu với nhau dữ dội rồi ông Lũy đem cơm đổ hết dưới đất để rồi rạng sáng ngày hôm sau 28-3 cô Tiết vĩnh biệt ngàn thu vì lựu đạn nổ ở giường.

Phải chăng đây là một vụ án mạng bí mật ? Ông Lũy đã bị Hiến Binh Lái Thiêu mời đến mở cuộc điều tra và vụ xử dụng võ khí bất cẩn gây ra tai nạn.

TRƯỜNG PHỤC THUỐC
THẢO-NAM-SƠN
THỬ THUỐC TRỊ BỆNH TÊ-THẤP
CÓ
TIẾNG LÂU NAY
K.N. Số 269 B.Y.T. 7.8 62

RAO VẶT

Nhuộm đồ màu Darcon Tergel, Nylon. Giặt khô Hấp tẩy quần áo khỏi lo co ngắn và lem. Tiệm NGỌC-TÂN số 134 đường Pasteur Saigon.

MÁY HÌNH ĐỨC
SOLIDA

— Chụp tự động
— 2 cỡ hình
Giá: 1950đ
bao: 250đ
THỤY SỸ 44 Lê Lợi Saigon

MULTI-CALCIUM

In tại nhà in riêng của TỰ DO
ngân phiếu xin gởi cho ông:
KIỀU - VĂN - LÂN,
Quản nhiệm
25-27-29 Võ-Tánh — SAIGON